

Київський національний торговельно-економічний університет
Кафедра економіки та фінансів підприємства

ВИПУСКНА КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

на тему:

Управління податковими платежами підприємства

за матеріалами: ПрАТ Київський картонно-паперовий комбінат
м.Обухів

Студентки 2 курсу бм групи,
спеціальності 073 «Менеджмент»,
спеціалізації «Фінансове
управління»

Присяжної Ольги
Анатоліївни

Науковий керівник –
д-р. екон. наук, проф.

Ситник Ганна
Вікторівна

Гарант освітньої програми
д-р екон. наук, проф.

Ситник Ганна
Вікторівна

Київ 2019

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ УПРАВЛІННЯ ПОДАТКОВИМИ ПЛАТЕЖАМИ ПІДПРИЄМСТВА.....	6
РОЗДІЛ 2. ДОСЛІДЖЕННЯ СТАНУ УПРАВЛІННЯ ПОДАТКОВИМИ ПЛАТЕЖАМИ ПрАТ «ККПК».....	16
2.1. Динаміка складу та структури податкових платежів підприємства.....	16
2.2. Оцінка ефективності управління податковими платежами підприємства.....	25
РОЗДІЛ 3. ВДОСКОНАЛЕННЯ УПРАВЛІННЯ ПОДАТКОВИМИ ПЛАТЕЖАМИ ПрАТ «ККПК».....	36
ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ.....	55
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	58
ДОДАТКИ	

ВСТУП

Актуальність теми. Сучасні умови розвитку економічних відносин диктують вимоги щодо постійного удосконалення системи фінансового управління підприємств. Зміст управлінських понять і систем, методологія їх визначення та взаємозв'язку в рамках процесу прийняття ефективних податкових рішень передбачають постановку науково-практичних питань, що вимагають нових підходів і наукового обґрунтування в рамках сучасної системи управління податковими платежами. Традиційно вважається, що фінансове управління податковими платежами не може і не повинно приймати форму класичного фінансового менеджменту, оскільки воно обмежене вузькими рамками податкового законодавства. Фахівці зазвичай або взагалі не виділяють податковий менеджмент із загальної системи фінансового менеджменту, або обмежують його поточним плануванням податкових платежів і податковим бюджетуванням, принаймні в тій частині, яка відкрита для зовнішніх користувачів, регуляторів і державних органів, що здійснюють податковий контроль. В процесі обґрунтування ролі управління податковими платежами намагаються провести повну аналогію податкового менеджменту з методами ухилення від сплати податків. Податки, виступаючи основним інструментом державної фіскальної та регулюючої політики, не можуть не впливати на стратегію управління компанією і її стратегічні рішення, які завжди приймаються з урахуванням податкового чинника. Чим вище податкове навантаження, тим більше може бути ефект від управління компанією податковими платежами шляхом мінімізації і (або) оптимізації податкових потоків.

Питання управління податковими платежами висвітлені у працях таких вчених-економістів як Бланк І. О., Ситник Г. В., Безкровний О.В., Арестов О.О., Бортнік Н.В., Дема Д.І., Шевчук І.В., Мартинюк Г.П., Кізіма А. Я., Легостаєва О. О., Лисьонкова Н. М., Лісовий А. В., Лісова Т. А.,

Ткачик Ф.П., Дармопук І.В., Щербина Ю., Ясько І.В. та ін. Однак, деякі питання щодо подальшого удосконалення системи податкового планування залишаються відкритими. Зокрема, потребують поглиблення методичні засади податкової оптимізації та формування засобів податкового планування в сучасних економічних умовах.

Мета роботи. Метою випускної кваліфікаційної роботи є дослідження теоретичних основ управління податковими платежами підприємства та обґрунтування пропозицій щодо його вдосконалення.

Це потребує розв'язання наступних завдань:

- визначити теоретичні засади управління податковими платежами підприємства;
- проаналізувати динаміку складу та структури податкових платежів підприємства;
- оцінити показники ефективності управління податковими платежами підприємства;
- обґрунтувати напрямки вдосконалення управління податковими платежами ПрАТ «ККПК».

Об'єктом дослідження в даній роботі є процес управління податковими платежами підприємства.

Предмет дослідження. Методичні та методологічні засади управління податковими платежами підприємства та напрямки його удосконалення.

Емпірична база дослідження. Роботу виконано на матеріалах підприємства ПрАТ «ККПК», яке здійснює виробництво картонно-паперової продукції, тари, упаковки і реалізує її на території України та поза її межами. Чистий дохід підприємства у 2018 році становив 5112304 тис.грн, обсяг чистого прибутку – 405566 тис.грн. Обсяг активів підприємства станом на 01.01.2019 року складає 3476676 тис.грн, а обсяг власного капіталу – 1364486 тис.грн.

Методи дослідження. З метою отримання обґрунтованих висновків у процесі написання випускної кваліфікаційної роботи були використані загальнонаукові методичні прийоми (аналіз, синтез, індукція і дедукція), економіко-статистичні методи (порівняння, групування, аналіз динамічних рядів, графічний метод), економіко-математичні методи (моделювання).

Обробка інформаційного забезпечення здійснювалась з використанням сучасних інформаційних технологій і програм.

Теоретико-методологічною основою випускної кваліфікаційної роботи стали законодавчі та нормативні акти України, наукові праці вітчизняних та зарубіжних вчених. Інформаційну базу дослідження складає фінансова звітність ПрАТ «ККПК».

Практичне значення результатів проведеного дослідження спрямоване на використання конкретних напрямів удосконалення управління податковими платежами підприємства, а також обґрунтування комплексу заходів, спрямованих на оптимізацію рівня податкового навантаження на підприємстві ПрАТ «ККПК».

Апробація результатів дослідження. За результатами дослідження було опубліковано статтю на тему «Особливості управління податковими платежами підприємства» яка увійшла у збірник наукових статей студентів КНТЕУ «Економіка і фінанси підприємства» (К.: КНТЕУ, 2019 Ч-1 С. 81-86).

Структура роботи. Випускна кваліфікаційна робота складається зі вступу, 3 розділів, висновків і пропозицій, списку використаних джерел, додатків. Робота викладена на 54 сторінках комп'ютерного тексту, містить 6 ілюстрацій, 21 таблицю, 2 додатки, список використаних джерел налічує 64 найменування.

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ УПРАВЛІННЯ ПОДАТКОВИМИ ПЛАТЕЖАМИ ПІДПРИЄМСТВА

Податкові платежі виступають важливою складовою механізму фінансового управління на підприємстві. Від злагодженості та прозорості системи управління податковими платежами в значній мірі залежить фіскальна дисципліна та дотримання підприємством вимог податкового законодавства. Важливість управління податковими платежами визначається як можливостями оптимізації податкового навантаження, так і захисту від суттєвих ризиків, до яких може призвести невчасна або неповна сплата податкових зобов'язань підприємства. В сучасній науковій літературі присутні різні підходи до визначення змісту управління податковими платежами, основні з яких наведено у табл. 1.1.

Таблиця 1.1

Наукові підходи до визначення сутності поняття «управління податковими платежами»

№	Автор	Визначення
1	2	3
1	Безкровний О.В., Арестов О.О. [1]	комплекс заходів фінансового управління, спрямований на оптимізацію податкових платежів підприємства
2	Бортнік Н.В. [4], Бланк І.О. [2]	складова частина системи податкового менеджменту, що передбачає формування методології управління фінансовими ресурсами з точки зору оптимізації податкового навантаження
3	Дема Д.І., Шевчук І.В., Мартинюк Г.П. [16]	механізм реалізації політики фінансового управління ресурсами компанії, спрямований на досягнення відповідного рівня податкової безпеки
4	Кізіма А. Я. [25], Щербина Ю. [61]	методи, засоби, принципи та інструменти формування політики управління податковими платежами та відносинами підприємства з контролюючими податковими органами
5	Легостаєва О. О., Лисьонкова Н. М. [30], Ясько І.В. [64]	система управління податковими потоками комерційної організації шляхом використання науково обґрунтованих ринкових форм, методів і прийняття управлінських рішень в сфері податкових доходів і витрат на мікрорівні

Продовження табл. 1.1

1	2	3
6	Лісовий А. В., Лісова Т. А. [33]	процес формування відповідної організаційної та фінансової структури підприємства, спрямованої на вирішення ряду завдань податкового управління (планування податків, їх моніторингу, проведення контролю за правильністю)
7	Ткачик Ф.П., Дармопук І.В. [57]	система політик та правил щодо контролю фінансових потоків у процесі здійснення податкового планування та оптимізації
8	Авторське визначення	процес управління податковими потоками компанії являє собою прийняття та реалізації ефективних рішень в процесі планування (прогнозування), бюджетування, виконання податкових планів (прогнозів) і бюджетів, координації та контролю податкових витрат і доходів компанії з метою отримання податкового прибутку шляхом мінімізації податкових платежів і (або) оптимізації податкових потоків з

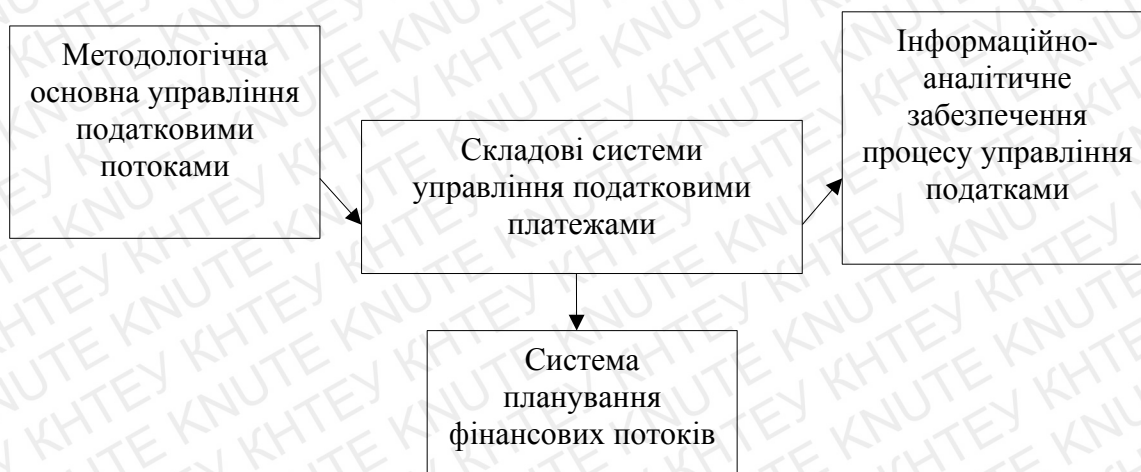
У спеціальній літературі вкрай рідко зустрічається саме поняття податкового менеджменту, не кажучи вже про його визначення як самостійного управлінського явища. У зв'язку з цим доречно навести одну з його трактувань: «управління податковими платежами підприємства - це система управління податковими потоками комерційної організації шляхом використання науково обґрунтованих ринкових форм, методів і прийняття управлінських рішень в сфері податкових доходів і витрат на мікрорівні» [2].

Наведені визначення не в повній мірі відображають специфіку управління податковими платежами з позицій фінансового менеджменту, тому пропонується наступне авторське визначення досліджуваного поняття: це система управління податковими потоками компанії, прийняття та реалізації ефективних рішень в процесі планування (прогнозування), бюджетування, виконання податкових планів (прогнозів) і бюджетів, координації та контролю податкових витрат і доходів компанії з метою отримання податкового прибутку шляхом мінімізації податкових платежів і (або) оптимізації податкових потоків з урахуванням податкових ризиків.

Таким чином, проведений аналіз літературних джерел дозволяє дійти висновку про те, що методологія управління податковими платежами не

отримала ще належного розвитку в Україні. У спеціальній літературі термін «управління податками» зустрічається не дуже часто. У наявних джерелах це поняття найчастіше неправомірно змішується з податковим плануванням або оптимізацією фінансових ресурсів, тобто з окремими елементами податкового і фінансового менеджменту, що звужує сферу його розповсюдження [5]. Тому важливо визначити методологічні засади побудови в компанії повноцінної системи управління податковими платежами як інтегрованої функціональної конструкції (форми) управління податковими потоками компанії.

Модель формування системи управління податковими платежами компанії слід розглядати як багатofункціональну систему, що включає наступні складові (рис. 1.1):

Рис. 1.1. Складові системи управління податковими платежами

*складено автором на основі [25, 64]

Як бачимо з рис. 1.1, система управління податковими платежами складається з 3-х складових:

1) концепцію, систему координації, методологічну, методичну та інструментальну базу забезпечення реалізації всіх функцій стратегічного і оперативного управління податковими потоками;

2) систему (блок, підсистему) інформаційно-аналітичного забезпечення процесу управління податками;

3) системи планування та контролю фінансових потоків підприємства.

Необхідність трансформації системи управління податками в системі фінансового менеджменту обумовлена тим, що ефективне управління в сучасній економіці вимагає створення не тільки єдиної інформаційної, а й координуючої системи в рамках загальної структури податкового планування. Ухвалення ефективних податкових рішень вимагає створення спеціальної або трансформації наявної на підприємстві системи управління. Побудова даної системи дає можливість інтегрувати, координувати і реалізовувати різні функції інформаційно-сервісного забезпечення процесу податкового прогнозування та бюджетування, виконання і координації податкових планів, прогнозів і бюджетів, мотивації та стимулювання, внутрішнього податкового контролю та моніторингу) [4].

Основна мета управління податковими платежами полягає в розробці концепції управління фінансовими потоками компанії, що дозволяє створити відповідну систему інформаційно-сервісного забезпечення прийнятих податкових рішень, а також в методологічному, методичному і інструментальному забезпеченні процесу управління податковими потоками компанії [18].

У складі податкового менеджменту можна виділити стратегічну та оперативну (поточну) складові. Стратегічний податковий менеджмент безпосередньо пов'язаний з довгостроковим податковим плануванням і прогнозуванням, розробкою системи цільових стратегічних податкових показників, контролем і коригуванням їх очікуваних (прогнозованих) параметрів. Прийняті стратегічні податкові рішення реалізуються в процесі оперативного податкового менеджменту через поточне (оперативне) податкове планування і бюджетування, координацію, мотивацію

(стимулювання) і поточний контроль виконання планів, бюджетів і прогнозів [1].

Відносна відособленість податкового менеджменту обумовлена наявністю мети, самостійних завдань, об'єктів, суб'єктів, а також інструментарію управління. Мета управління податковими платежами компанії повинна не тільки відповідати меті фінансового менеджменту - збільшення справжньої вартості компанії [3,6], а й конкретизувати її на рівні управління податковими потоками. У зв'язку з цим метою управління податковими платежами є збільшення вартості компанії шляхом створення позитивного приросту фінансових ресурсів в процесі оптимізації податкових потоків компанії. Для досягнення мети управління податковими платежами підприємства повинні вирішуватися такі основні завдання (рис. 1.2) [30]:

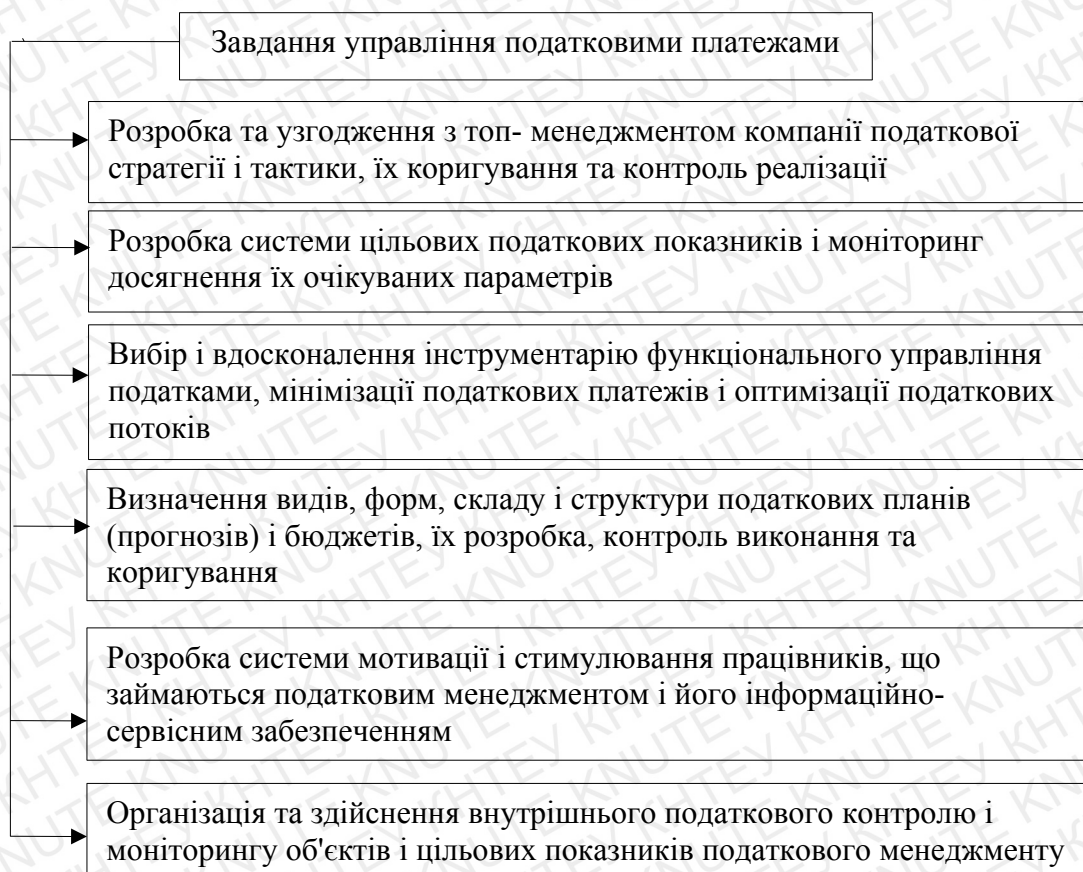

Рис. 1.2. Завдання управління податковими платежами

*складено автором на основі [30, 4, 2, 57]

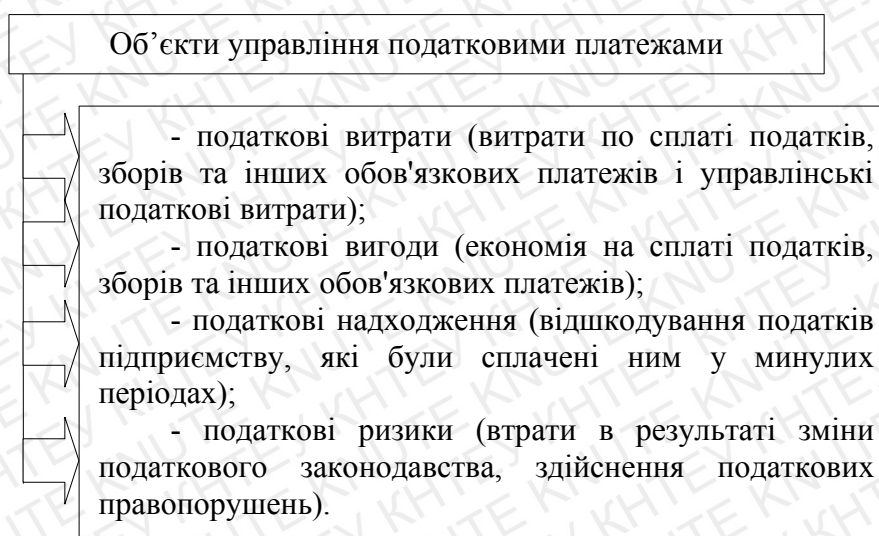
Для управління податковими платежами на більшості вітчизняних підприємств (переважно підприємства середнього та великого бізнесу) створено відповідні підрозділи, що здійснюють функції фінансового менеджменту. Досить часто відбувається створення в складі діючих фінансових служб (управлінь) компаній спеціальних відділів, а у великих компаніях - спеціальних, відокремлених служб (управлінь) податкового менеджменту, працівниками яких є фахівці з управління податковими потоками - податкові менеджери [57].

Основними обов'язками таких спеціалізованих служб (управлінь, відділів) є наступні [16]:

- участь в розробці регламентуючих документів, статуту і положень компанії, що мають відношення до управління податками;
- розробка методологічної, методичної та інструментальної бази мінімізації податкових платежів і (або) оптимізації податкових потоків компанії;
- створення і оновлення інформаційної бази по податковому законодавству;
- визначення, угруповання, конкретизація об'єктів податкового менеджменту та доведення їх до відповідних підрозділів фінансового управління;
- участь в обґрунтуванні доцільності укладених договорів і контрактів з позицій оподаткування;
- участь в розробці концепції, стратегії і тактики корпоративної податкової політики;
- організація та здійснення процесу податкової оптимізації;
- здійснення корпоративного податкового планування, прогнозування та бюджетування, розробка податкових планів (прогнозів) і бюджету;

- розробка корпоративних систем координації, мотивації і стимулювання виконання податкових планів, прогнозів і бюджетів;
- здійснення внутрішнього (корпоративного) податкового контролю та аналізу;
- забезпечення виконання вимог зовнішнього (державного) податкового контролю (своєчасне подання податкових декларацій та необхідної документації податковим органам);
- виконання організаційно-методичної роботи підприємства у сфері оподаткування;
- інші питання оподаткування та управління податковими потоками.

Об'єктами управління податковими платежами є податкові потоки та податкові ризики компанії. У свою чергу, податкові потоки, що розглядаються в якості об'єкта системи управління податковими платежами, включають в себе два взаємопов'язаних, але різноспрямованих типу потоків: вихідні потоки податкових виплат та вхідні потоки податкових надходжень (наприклад, у випадку відшкодування ПДВ з бюджету при експорті). Таким чином, в якості об'єктів управління податковими платежами підприємства варто виділити наступні групи (рис. 1.3) [64]:

Рис. 1.3. Об'єкти управління податковими платежами

*складено автором на основі [5, 64, 42]

Податкове планування (прогнозування), бюджетування, координація, мотивація і контроль виконання податкових планів (прогнозів) і бюджетів слід розглядати як єдиний процес оптимізації податкових платежів і (або) оптимізації податкових потоків, спрямований на отримання податкових доходів, мінімізації податкових ризиків. У податкових планах (прогнозах) і бюджеті закладаються планові (прогнозні) значення стратегічних і оперативних цільових податкових показників і бюджетних завдань. В ході їх реалізації здійснюється координація, стимулювання і контроль виконання податкових планів (прогнозів) і бюджету підприємства в цілому, його відокремлених структурних підрозділів та центрів фінансової (податкової) відповідальності (центрів вартості, податкових виплат і податкових надходжень (у випадку відшкодування ПДВ при експорті)). Модель управління податковими платежами через центри фінансової (податкової) відповідальності в цілому є аналогічною моделі центру вартості компанії в фінансовому менеджменті [30].

Корпоративні системи координації, податкового контролю і моніторингу формують систематичну діяльність по моніторингу за податковими потоками, перевірці правильності нарахування та сплати податків відповідно до прийнятих управлінських рішень і результатів управлінського податкового обліку та звітності; з аналізу грошових потоків в частині оподаткування; виявлення та усунення помилок до проведення перевірок з боку державних податкових органів, запобігання і вирішення податкових конфліктів.

Організація управління податковими платежами створює можливість вирішення підприємствами ряду проблем, які не завжди вдається вирішити в рамках інших типів управління і традиційного фінансового менеджменту:

- налаштувати і скоординувати цілі податкового управління зі стратегічними цілями управління підприємством та його фінансовими ресурсами;

- забезпечити пряму залежність прийнятих податкових рішень по досягненню цілей податкового управління від ступеня податкових ризиків;
- отримати додатковий інструментарій для досягнення стратегічної мети підприємства;
- більш повно врахувати зміни зовнішнього середовища;
- стимулювати учасників податкового менеджменту з урахуванням результатів стратегічних цілей підприємства, створити передумови для підвищення кваліфікації податкових фахівців [61].

Варто також звернути увагу на те, що управління податковими платежами в сучасній виробничій практиці також часто розглядається як складова частина функції планування в фінансовому менеджменті підприємства. Однак, на наш погляд, такий звужений практичний підхід слабо характеризує основні завдання та засоби реалізації політики управління податковими платежами на підприємстві. Пов'язано це насамперед із тим, що сучасні умови викликають необхідність забезпечення комплексності процесу складання фінансових планів, в структурі яких плани нарахування та сплати податкових платежів є лише частиною загального бюджетного процесу. При цьому, податкове управління має бути адаптивним до зміни умов навколишнього середовища, а саме: проведення моніторингу умов функціонування та ключових показників роботи, коригування планових показників, контролювання процесу виконання бюджетів і т.д. Тому сьогодні фінансове планування має розглядатися як одна з найважливіших складових частин фінансового менеджменту підприємства в рамках загальноекономічної підходу [25].

Залежно від стадії життєвого циклу підприємства, кон'юнктури ринку, на якому воно функціонує, й інших чинників внутрішнього і зовнішнього середовища, цілі підприємств варіюються від необхідності уникнення банкрутства до розвитку і освоєння нових ринків. Тому і процес управління податковими платежами може зазнавати коригування з часом, також може

мати різні цільові установки залежно від завдань, визначених менеджментом підприємства на перспективу [47].

Таким чином, процес управління податковими потоками компанії являє собою прийняття та реалізації ефективних рішень в процесі планування (прогнозування), бюджетування, виконання податкових планів (прогнозів) і бюджетів, координації та контролю податкових витрат і доходів компанії з метою отримання податкового прибутку шляхом мінімізації податкових платежів і (або) оптимізації податкових потоків з урахуванням податкових ризиків. Метою управління податковими платежами є збільшення вартості підприємства. Для управління податковими платежами на більшості вітчизняних підприємств (переважно підприємства середнього та великого бізнесу) створено відповідні підрозділи, що здійснюють функції фінансового менеджменту. Система управління податковими платежами складається з 3-х складових: 1) методологічні засади управління податковими потоками; 2) система інформаційно-аналітичного забезпечення процесу управління податками; 3) система планування та контролю фінансових потоків підприємства. Для управління податковими платежами на більшості вітчизняних підприємств (переважно підприємства середнього та великого бізнесу) створено відповідні підрозділи, що здійснюють функції фінансового менеджменту. Досить часто відбувається створення в складі діючих фінансових служб (управлінь) компаній спеціальних відділів, а у великих компаніях - спеціальних, відокремлених служб (управлінь) податкового менеджменту, працівниками яких є фахівці з управління податковими потоками - податкові менеджери.

РОЗДІЛ 2

ДОСЛІДЖЕННЯ СТАНУ УПРАВЛІННЯ ПОДАТКОВИМИ ПЛАТЕЖАМИ ПрАТ «ККПК»

2.1. Динаміка складу та структури податкових платежів підприємства

В даному питанні нами варто здійснити аналіз динаміки та структури податкових платежів підприємства, їх рівень та основні тенденції їх зміни. Оцінку податкових платежів проведено на основі даних фінансової звітності підприємства –Звіт про рух грошових коштів прямим методом (Додаток Б).

Аби більше детально зрозуміти зміст формування обсягів та структури податкових платежів, варто розкрити стисло особливості здійснення господарської діяльності підприємства ПрАТ «ККПК».

ПрАТ “Київський картонно-паперовий комбінат” – одне з найбільших підприємств Європи з випуску картонно-паперової продукції, є частиною австрійської компанії Pulp Mill Holding. У загальному випуску целюлозно-паперової продукції в Україні частка комбінату складає близько 30%. Основною сировиною для виробництва є макулатура. Потужність з переробки вторинної сировини становить понад 1500 т на добу [57].

Київський картонно-паперовий комбінат складається з трьох основних виробництв:

- картонне виробництво з випуску пакувальних крейдованого і некрейдованого картону, тарного картону, включаючи папір для гофрування, загальною потужністю 240 тис.т. картону на рік;

- паперове виробництво з випуску паперу-основи для товарів санітарно-гігієнічного призначення масового споживання, а також готових паперових виробів: рулончиків туалетного паперу, серветок, рушників, загальною потужністю 70 тис.т. паперу-основи на рік;

- завод гофротари. Це сучасне виробництво гофрокартону та упаковки, укомплектоване устаткуванням провідних фірм Європи, загальною потужністю 335млн. м² гофрокартону на рік.

Проаналізуємо спочатку основні показники формування доходів, витрат та фінансових результатів підприємства (табл. 2.1).

Таблиця 2.1

**Динаміка обсягу фінансового ПрАТ «ККПК»
за 2016-2018 рр., тис.грн**

Показники	Період			Абсолютний приріст, тис.грн		Темп приросту, %	
	2016	2017	2018	2016-2017	2017-2018	2016-2017	2017-2018
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	4202167	4887240	5112304	685073	225064	16,3	4,6
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	-3110710	-3746814	-3882451	-636104	-135637	20,4	3,6
Валовий: прибуток	1091457	1140426	1229853	48969	89427	4,5	7,8
Фінансовий результат від операційної діяльності: прибуток	465153	499643	576677	34490	77034	7,4	15,4
Фінансовий результат до оподаткування: прибуток	293124	420918	494578	127794	73660	43,6	17,5
Витрати (дохід) з податку на прибуток	-59994	-72219	-89012	-12225	-16793	20,4	23,3
Чистий фінансовий результат: прибуток	233130	348699	405566	115569	56867	49,6	16,3

Як свідчать дані табл. 2.1, в цілому упродовж 2016-2017 рр. можна було спостерігати зростання обсягу діяльності підприємства на 685073 тис.грн або на 16,3%. Також у цей період відбулося зростання собівартості на 636104 тис.грн. Внаслідок зміни двох наведених показників валовий прибуток підприємства зріс на 48969 тис.грн або на 4,5%. Це позитивно вплинуло на зростання фінансового результату від операційної діяльності, який

збільшився у 2016-2017 рр. на 34490 тис.грн. Обсяг чистого прибутку у цьому періоді зріс на 49,6%. Варто відмітити, що у 2017-2018 спостерігалася аналогічна тенденція у динаміці наведених вище показників, що впливало на зростання обсягу прибутку до оподаткування та нарахувань податкових зобов'язань з податку на прибуток.

При аналізі податкових платежів підприємства ПрАТ «ККПК» варто здійснювати їх поділ на зобов'язання з податків і зборів (витрачання на оплату зобов'язань з податку на прибуток, на оплату зобов'язань з податку на додану вартість, на оплату зобов'язань з інших податків і зборів) та відрахувань на соціальні заходи (до їх складу входить єдиний соціальний внесок та військовий збір). Почнемо з аналізу загального обсягу податкових платежів ПрАТ «ККПК» у порівнянні з динамікою зобов'язань з податків та зборів (табл. 2.2).

Таблиця 2.2

**Динаміка обсягу податкових платежів ПрАТ «ККПК»
за 2016-2018 рр., тис.грн**

Показники	Роки			Абсолютний приріст, тис.грн		Темп приросту, %	
	2016	2017	2018	2016-2017	2017-2018	2016-2017	2017-2018
Зобов'язання з податків та зборів, тис.грн	260787	309927	335222	49140	25295	18,8	8,2
Сукупні податкові платежі, тис.грн	316923	365880	396679	48957	30799	15,4	8,4
Питома вага зобов'язань з податків та зборів в структурі сукупних податкових платежах, %	82,3	84,7	84,5	2,4	-0,2	-	-

Як свідчать дані табл. 2.2, сукупні податкові платежі впродовж 2016–2017 рр. зросли на 48957 тис.грн (+15,4%), а зобов'язання з податків та зборів підприємства за цей період зросли на 49140 тис.грн (+18,8%).

Питома вага зобов'язань з податків та зборів в структурі сукупних податкових платежів впродовж 2016–2017 рр. зросла на 2,4% – з 82,3% до 84,7%.

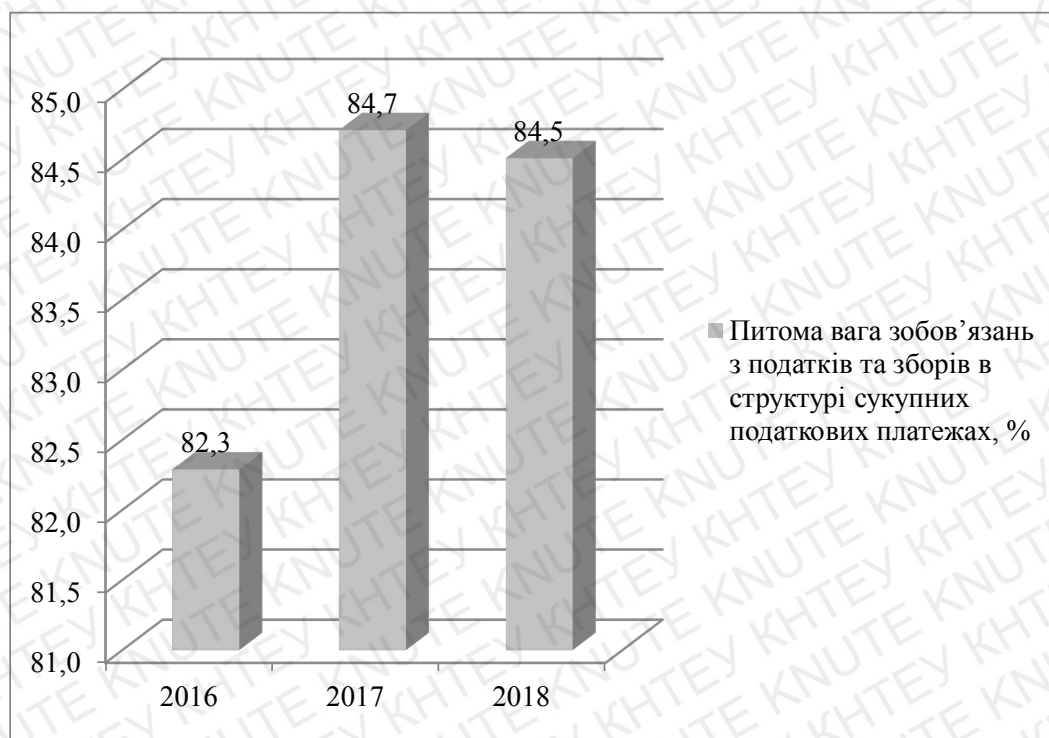

Рис. 2.1. Динаміка питомої ваги зобов'язань з податків та зборів в загальному обсязі податкових платежів ПрАТ «ККПК» за 2016-2018 рр, %

Впродовж 2017–2018 рр. обсяг зобов'язань з податків та зборів підприємства збільшився на 25925 тис.грн (+8,2%), а обсяг сукупних податкових платежів - на 30799 тис.грн (+8,4%). Зростання обсягу зобов'язань з податків та зборів разом зі зростанням сукупних податкових платежів спричинено тим, що у 2018 році відбулося зростання обсягу господарської діяльності внаслідок розширення виробництва продукції, яка містить імпорту сировини. Це вплинуло на зростання обсягу податкових платежів по ПДВ. Питома вага зобов'язань з податків та зборів в структурі

податкових платежів підприємства у 2018 році становила 84,5%, що на 0,2% менше, ніж у попередньому році.

Отже, можна зробити підсумок про те, що зобов'язання з податків та зборів підприємства є еластичною складовою податкових платежів і становлять в їх складі приблизно 84-85%. Оптимізація зобов'язань з податків та зборів за рахунок скорочення обов'язкових податкових платежів стала можливою внаслідок стабілізації валютного курсу у 2018 році, що спричинило зниження втрат підприємства від негативних курсових різниць при закупівлі імпортованої сировини для виробництва картонно-паперової продукції.

Важливо здійснити аналіз податкових платежів підприємства ПрАТ «ККПК» за 2016–2018 рр. за критеріям їх поділу на складові (табл. 2.3).

Таблиця 2.3

**Динаміка складу податкових платежів ПрАТ «ККПК»
за 2016–2018 рр., тис.грн**

Показники	Роки			Абсолютний приріст, тис.грн		Темп приросту, %	
	2016	2017	2018	2016-2017	2017-2018	2016-2017	2017-2018
1	2	3	4	5	6	7	8
<i>Зобов'язання з податків і зборів, тис.грн, у т.ч.:</i>							
Зобов'язання з податків і зборів, тис.грн, у т.ч.:	260787	309927	335222	49140	25295	18,8	8,2
Витрачання на оплату зобов'язань з податку на прибуток	0	57990	61934	57990	3944	-	6,8
Витрачання на оплату зобов'язань з податку на додану вартість	203193	180613	196889	-22580	16276	-11,1	9,0
Витрачання на оплату зобов'язань з інших податків і зборів	57594	71324	76399	13730	5075	23,8	7,1
<i>Відрахування на соціальні заходи, тис.грн</i>	56136	55953	61456	-183	5503	-0,3	9,8
Разом сукупні податкові платежі, тис.грн	316923	365880	396679	48957	30799	15,4	8,4

Як можемо бачити з табл. 2.3, на підприємстві ПрАТ «ККПК» спостерігалася тенденція до збільшення податкових платежів упродовж 2016–2017 роках на 48957 тис.грн. При цьому зобов'язання з податків і зборів збільшилися на 25295 тис.грн (+18,8%), а відрахування на соціальні заходи – на скоротилися на 183 тис.грн. (-0,3%). У 2018 році у процесі зростання обсягів діяльності підприємства відбулося підвищення зобов'язань з податків і зборів на 25295 тис.грн або на 8,2%, а обсяги відрахувань на соціальні заходи зросли на 5503 тис.грн або на 9,8%. При цьому варто відзначити, що динаміка окремих складових зобов'язань з податків та зборів мала різноспрямований характер.

У 2016 році обсяг витрачання коштів на оплату зобов'язань з податку на прибуток складав 0, оскільки у попередньому періоді (2014 рік) підприємство отримало чистий фінансовий збиток в сумі -270552 тис.грн. Тому сформувалося негативне сальдо по податку на прибуток, яке перекрило податкові зобов'язання з цього податку у 2015 - 2016 рр. У 2017 році обсяг витрачання коштів на оплату зобов'язань з податку на прибуток збільшився на 57990 тис.грн, що було зумовлене отриманням позитивного фінансового результату підприємством у 2016 році в сумі 233130. У 2018 році витрачання коштів на оплату зобов'язань з податку на прибуток збільшилося на 3944 тис.грн або на 6,8%.

Впродовж 2016 року обсяг витрачання коштів на оплату зобов'язань з податку на додану вартість складав 203193 тис.грн. У 2017 році обсяг витрачання коштів на оплату зобов'язань з податку на додану вартість збільшився на 22580 тис.грн або на 11,1 %, що було зумовлене отриманням значного податкового кредиту внаслідок експорту картонно-паперової продукції закордон. Експортна складова господарської діяльності є важливим фактором впливу на формування податкових платежів з ПДВ. Внаслідок здійснення експортних операцій підприємством формується значна сума податкового кредиту, яка також заявляється до відшкодування. До 2015 року

ПрАТ «ККБК» мало автоматичний режим відшкодування ПДВ, оскільки задовольняло ряду вимог, зокрема за рівнем заробітної плати та ведення системи обліку, виконанням своїх податкових зобв'язань. Однак, з 2016 року внаслідок внесення змін до податкового законодавства автоматичний режим відшкодування ПДВ підприємству було скасовано. Нині кожен рік підприємство проходить планову податкову перевірку, яка підтверджує суми відшкодування ПДВ. З форми «Звіт про рух грошових коштів» та зі Звіту про фінансовий стан можна прослідкувати за динамікою обсягу відшкодувань ПДВ з бюджету та середньорічним податковим сальдо по податковим платежам (табл. 2.4).

Таблиця 2.4

Динаміка обсягу відшкодування ПДВ, чистого доходу, експорту та обсягу сальдо податкового кредиту на балансі ПрАТ «ККПК» за 2016–2018 рр., тис.грн

Показники	Роки			Абсолютний приріст, тис.грн		Темп приросту, %	
	2016	2017	2018	2016-2017	2017-2018	2016-2017	2017-2018
Обсяги відшкодування ПДВ з бюджету, тис.грн	24989	26	27	-24963	1	-99,9	4,6
Середньорічна сума податкового кредиту на балансі, тис.грн	1426	358	-	-1069	-358	-	-100,0
Обсяги чистого доходу підприємства, тис.грн	4202167	4887240	5112304	685073	225064	16,3	4,6
Обсяги експортної реалізації, тис.грн*	882455	1124065	1226953	241610	102888	27,4	9,2

*інформацію отримано від комерційного відділу підприємства

Як можемо бачити з табл. 2.4, у 2017-2018 рр. обсяги відшкодування ПДВ звелися до мінімуму, й то час як обсяги експорту постійно зростали. Так, у 2016-2017 рр. експорт підприємства збільшився на 27,4%, чистий дохід на 16,3%, а обсяги відшкодування ПДВ з бюджету скоротилися на 99,9%. У

2017-2018 рр. експорт підприємства збільшився на 9,2%, чистий дохід на 4,6%, а обсяги відшкодування ПДВ з бюджету зросли усього на 1 тис.грн (це погашення бюджетної дебіторської заборгованості за минулі періоди – 2016 р.).

У 2016 році обсяг витрачання коштів на оплату зобов'язань з інших податків і зборів складав 57954 тис.грн. У 2017 році дана стаття податкових платежів зросла на на 13730 тис.грн, що було зумовлене отриманням збільшення орендної плати за земельну ділянку, на території якої знаходяться виробничі приміщення та склади підприємства. У 2018 році витрачання коштів на оплату з інших податків і зборів збільшилося на 5075 тис.грн або на 7,1% переважно за рахунок подальшого зростання податку на землю.

Варто здійснити аналіз структури податкових платежів на підприємстві ПрАТ «ККПК» (рис. 2.2).

Рис. 2.2. Динаміка структури податкових платежів у 2016-2018 рр. за критерієм їх поділу на зобов'язання з податків та зборів та відрахування на соціальні заходи у 2016-2018 рр., %

Як можемо бачити з рис. 2.2, у структурі податкових платежів переважає частка зобов'язань з податків та зборів. На цю категорію податкових платежів у 2016 році припадало 82,3%, у 2017 році – 84,7%, у 2018 році – 84,5%. Можемо зробити висновки про відносну сталу структуру податкового навантаження на підприємстві у розрізі наведених груп податкових платежів.

Структура зобов'язань з податків та зборів підприємства при їх розподілі на елементи у розрізі податку на прибуток, ПДВ та інших податків наведено на рис. 2.3.

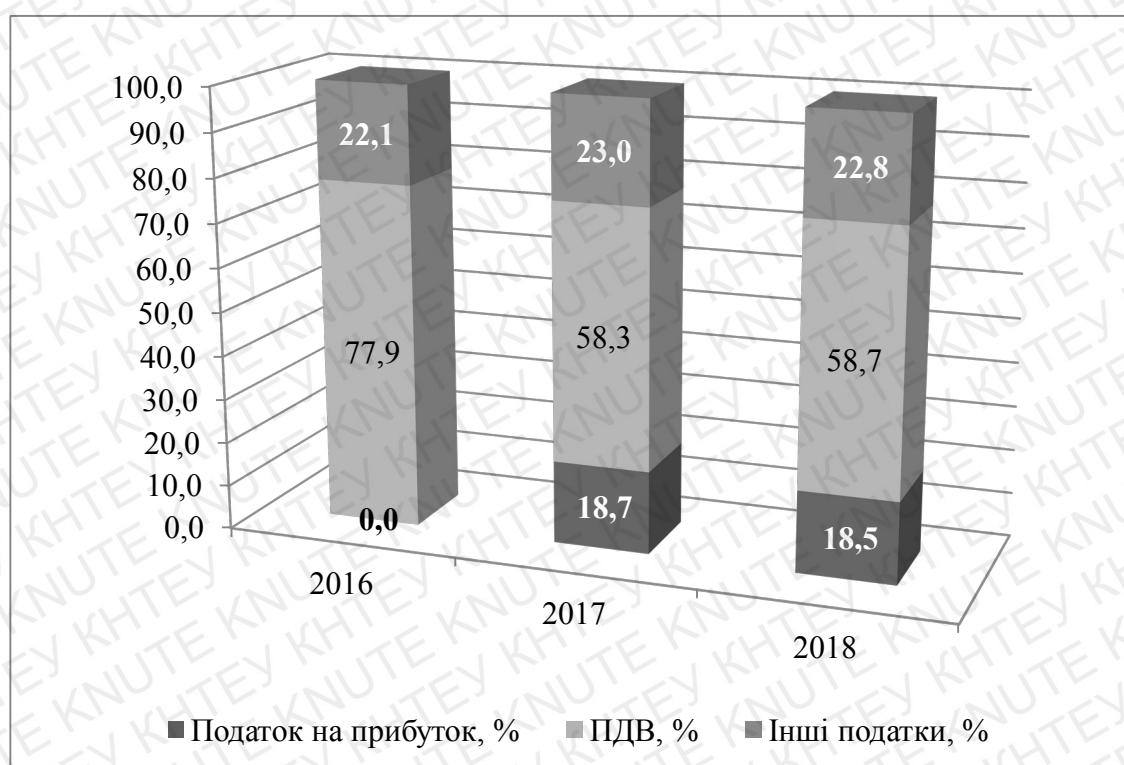

Рис. 2.3. Динаміка структури зобов'язань з податків та зборів (зобов'язань з податків і зборів) при їх розподілі на податок на прибуток, ПДВ та інші податки, %

Як можемо бачити з рис. 2.3, у структурі зобов'язань з податків та зборів частка податку на прибуток коливалася в діапазоні від 0% у 2016 році до 18,5% у 2018 році. У 2017-2018 р. також можна було спостерігати зростання частки платежів по ПДВ в загальній структурі зобов'язань з податків та

зборів на 0,4% (до рівня 58,7% у 2018 році). Варто також звернути увагу на незначне скорочення частки інших податкових платежів у 2017-2018 рр. з 23,0% до 22,8% відповідно.

Отже, сукупні податкові платежі впродовж 2016–2017 рр. зросли на 48957 тис.грн (+15,4%), а зобов'язання з податків та зборів підприємства за цей період зросли на 49140 тис.грн (+18,8%). Питома вага зобов'язань з податків та зборів в структурі сукупних податкових платежів впродовж 2016–2017 рр. зросла на 2,4% – з 82,3% до 84,7%. Впродовж 2017–2018 рр. обсяг зобов'язань з податків та зборів підприємства збільшився на 25925 тис.грн (+8,2%), а обсяг сукупних податкових платежів - на 30799 тис.грн (+8,4%). Зобов'язання з податків та зборів підприємства є еластичною складовою податкових платежів і становлять в їх складі приблизно 84-85%. У структурі податкових платежів переважає частка зобов'язань з податків та зборів. На цю категорію податкових платежів у 2016 році припадало 82,3%, у 2017 році – 84,7%, у 2018 році – 84,5%. Можемо зробити висновки про відносну сталу структуру податкового навантаження на підприємстві у розрізі наведених груп податкових платежів. У 2017-2018 р. також можна було спостерігати зростання частки платежів по ПДВ в загальній структурі зобов'язань з податків та зборів на 0,4% (до рівня 58,7% у 2018 році).

2.2. Оцінка ефективності управління податковими платежами підприємства

З метою аналізу ефективності управління податковими платежами варто розглянути показники співвідношення сукупних податкових платежів до обсягу надходжень грошових коштів за реалізовану продукцію від покупців та обсяг виплат по операційній діяльності. Наведені показники дадуть можливість оцінити загальний рівень податкового навантаження на підприємстві (табл. 2.5).

Таблиця 2.5

**Динаміка рівня загального податкового навантаження
ПрАТ «ККПК» за 2016-2018 рр.**

Показники	Умовні позначення	Роки			Абсолютний приріст, тис.грн		Темп приросту, %	
		2016	2017	2018	2016-2017	2017-2018	2016-2017	2017-2018
Надходження грошових коштів за реалізовану продукцію від покупців, тис.грн	НГК	4763293	5418365	5667888	655072	249523	13,8	4,6
Виплати грошових коштів по операційній діяльності, тис.грн	ВГК	4255206	5177395	5437881	922189	260486	21,7	5,0
Сукупні податкові платежі, тис.грн	СПП	316923	365880	396679	48957	30799	15,4	8,4
Рівень податкового навантаження у надходженнях від покупців, %	$R_{ПНгк} = \frac{СПП}{НГК} \times 100\%$	6,7	6,8	7,0	0,1	0,2	-	-
Рівень податкового навантаження у виплатах по операційній діяльності, %	$R_{ПНвод} = \frac{СПП}{ВГК} \times 100\%$	7,4	7,0	7,3	-0,4	0,3	-	-

З даних табл. 2.5 ми можемо спостерігати, що протягом 2016–2017 рр. рівень податкового навантаження підприємства ПрАТ «ККПК» як по відношенню до надходжень від покупців, так і по відношенню до видаткового грошового потоку в частині операційних виплат мав тенденцію до зростання. У 2016 році рівень податкового навантаження у надходженнях від покупців склав 6,7%, у 2017 році він збільшився на 0,1% і склав 6,8%, у 2018 році відбулося зростання даного показника на 0,2% до рівня 7,0%.

У 2016 році рівень податкового навантаження у виплатах по операційній діяльності склав 7,4%, у 2017 році він скоротився на 0,4% (було зумовлено

обсягами виплат по операційній діяльності) і склав 7,0%, у 2018 році відбулося зростання даного показника на 0,3% до рівня 7,3%.

Важливо також проаналізувати показники податкового навантаження у наступному розрізі:

- рівень податкового навантаження відрахувань на соціальні заходи у обсягах виплат на оплату праці;
- рівень податкового навантаження по ПДВ у обсягах надходжень від реалізації продукції покупцям;
- рівень податкового навантаження по податку на прибуток у обсягах чистого грошового потоку від операційної діяльності.

Оцінку наведених вище показників проілюстровано у табл. 2.6.

Таблиця 2.6

**Динаміка рівня податкового навантаження за податком на прибуток,
ПДВ та відрахуваннями на соціальні заходи
ПрАТ «ККПК» за 2016-2018 рр.**

Показники	Умовні позначення	Роки			Абсолютний приріст, тис.грн		Темп приросту, %	
		2016	2017	2018	2016-2017	2017-2018	2016-2017	2017-2018
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Надходження грошових коштів за реалізовану продукцію від покупців, тис.грн	НГК	4763293	5418365	5667888	655072	249523	13,8	4,6
Виплати грошових коштів по оплаті праці, тис.грн	ВОП	201013	258450	278463	57437	20013	28,6	7,7
Чистий грошовий потік від операційної діяльності, тис.грн	ЧГПод	585336	303989	295926	-281347	-8063	-48,1	-2,7
Витрачання на оплату зобов'язань з податку на прибуток, тис.грн	ПП	0	57990	61934	57990	3944	-	6,8

Продовження табл. 2.6

1	2	3	4	5	6	7	8	9
Витрачання на оплату зобов'язань з податку на додану вартість, тис.грн	ПДВ	203193	180613	196889	-22580	16276	-11,1	9,0
Відрахування на соціальні заходи, тис.грн	ВСЗ	56136	55953	61456	-183	5503	-0,3	9,8
Рівень податкового навантаження відрахувань на соціальні заходи у обсягах виплат на оплату праці, %	$\text{РПН}_{\text{сз}} = \text{ВСЗ} / \text{ВОП} \times 100\%$	27,9	21,6	22,1	-6,3	0,4	-22,5	1,9
Рівень податкового навантаження по ПДВ у обсягах надходжень від реалізації продукції покупцям, %	$\text{РПН}_{\text{пдв}} = \text{ПДВ} / \text{НГК} \times 100\%$	4,3	3,3	3,5	-0,9	0,1	-21,9	4,2
Рівень податкового навантаження по податку на прибуток у обсягах чистого грошового потоку від операційної діяльності, %	$\text{РПН}_{\text{вод}} = \text{ПП} / \text{ЧГПод} \times 100\%$	0,0	19,1	20,9	19,1	1,9	-	9,7

Як можемо бачити з даних табл. 2.6, рівень податкового навантаження відрахувань на соціальні заходи у обсягах виплат на оплату праці у 2016 році складав 27,9%. Тобто, у кожній гривні виплаченої заробітної плати на податки припадало 0,279 грн. Однак, вже у 2017 році внаслідок податкової реформи та скорочення рівня єдиного соціального внеску до 22% відбулося скорочення і рівня податкового навантаження за відрахуваннями на соціальні заходи на 6,3% до 21,6%. У 2018 році спостерігалось незначне зростання рівня податкового навантаження за відрахуваннями на соціальні заходи за рахунок значного зростання виплат компенсацій працівниками підприємства за невикористані відпустки (інформацію отримано від фінансового директора).

Значення рівня податкового навантаження по ПДВ у обсягах надходжень грошових коштів від покупців у 2016 році складало 4,3%. Тобто, у кожній гривні надходжень грошових коштів від реалізації продукції на ПДВ припадало 0,043 грн. Якщо врахувати, що за звичайних умов податкове зобов'язання, яке виникає при продажу продукції з ПДВ, дорівнює 1/6 або 16,7%, то фактичне податкове навантаження у 2016 році було майже у чотири рази меншим за рівень податкових зобов'язань. Це пояснюється значними обсягами податкового кредиту, які підприємство отримує з таких джерел:

- придбання сировини, матеріалів та послуг у вітчизняних постачальників;
- імпорт комплектуючих для обладнання, матеріалів та сировини;
- експортна реалізація продукції іноземним покупцям.

У 2017 році рівень податкового навантаження з ПДВ зменшився до 3,3%, що можна пояснити збільшенням обсягів експортної реалізації у цьому періоді, яке дало можливість збільшити суму позитивного сальдо з ПДВ на податковому рахунку підприємства. У 2018 році спостерігалось незначне зростання рівня податкового навантаження з ПДВ на 0,2%.

Виходячи з наведеного вище можемо зробити висновки про те, що підприємство ефективно здійснювало політику управління податковими платежами у 2017 році. Це дозволило знизити рівень податкового навантаження з ПДВ. Важливим фактором зростання ефективності управління податковими платежами в даному випадку є зростання обсягів експорту, який можна розглядати як один з важливих напрямків оптимізації управління ПДВ.

Значення рівня податкового навантаження з податку на прибуток у обсягах чистого грошового потоку у 2016 році склав 0%, що обумовлювалося збитками попередніх періодів. У 2017 році значення даного показника зросло на 19,1%, а у 2018 році - до 20,9%. Тобто, у 2017 році на кожну гривню чистого грошового потоку від операційної діяльності

припадало 0,191 грн сплаченого податку на прибуток. У 2018 році даний показник склав 0,209 грн. На основі цього можемо зробити висновки про зниження рівня податкової ефективності управління податком на прибуток.

Аби більш глибоко проаналізувати специфіку рівня податкового навантаження з податку на прибуток, варто знайти співвідношення нарахованого податку на прибуток (зі Звіту про фінансові результати) до обсягу прибутку до оподаткування (табл. 2.7).

Таблиця 2.7

Динаміка рівня податкового навантаження за податком на прибуток за показниками «Звіту про фінансові результати»

ПРАТ «ККПК» за 2016-2018 рр.

Показники	Умовні позначення	Роки			Абсолютний приріст, тис.грн		Темп приросту, %	
		2016	2017	2018	2016-2017	2017-2018	2016-2017	2017-2018
Фінансовий результат до оподаткування, тис.грн	Фрдо	293124	420918	494578	127794	73660	43,6	17,5
Витрати (дохід) з податку на прибуток, тис.грн	Пп	59994	72219	89012	12225	16793	20,4	23,3
Співвідношення нарахованого податку на прибуток до фінансового результату до оподаткування	$P = \frac{Пп}{Фрдо}$	0,20	0,17	0,18	-0,03	0,01	-16,2	4,9

Як можемо бачити з даних табл. 2.7, загальний рівень податкового навантаження з податку на прибуток по відношенню до оподаткованої бази (фінансового результату від операційної діяльності до оподаткування) у 2019 році становив 0,20 пункти, що було фактично вищим за рівень податку на прибуток (0,18). Це пояснюється додатковими нарахуваннями податку на

прибуток на частину постійних витрат підприємства, які були здійснені за рішенням Державної фіскальної служби м. Обухів після податкової перевірки у квітні 2016 року. Підприємство змушене було здійснити донарахування податку на прибуток, а також сплатити штрафні санкції. Загальна сума донарахувань та штрафних санкцій склала 5682 тис.грн. У 2017-2018 рр. підприємством було враховано досвід минулих податкових перевірок і рівень податкового навантаження коливався в межах 0,17-0,18 пунктів.

Надалі варто здійснити аналіз впливу чинників на ефективність управління податковими платежами. З цією метою використано факторно-аналітичний метод аналізу. Оцінку впливу факторів податкової політики підприємства (обсяг витрат на утримання фінансово-економічного відділу) на обсяг податкових платежів ПрАТ «ККПК» у 2016-2018 рр. наведено у табл. 2.8.

Таблиця 2.8

Оцінка впливу факторів обсягу діяльності, витрат на утримання фінансово-економічного відділу та часу роботи підприємства на обсяг податкових платежів ПрАТ «ККПК», 2016-2018 рр.

Показники	Умовні позначення	Роки			Зміна за 2016-2017 рр.		Зміна за 2017-2018 рр.	
		2016	2017	2018	тис.грн	%	тис.грн	%
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Чистий дохід, тис.грн.	ЧД	4202167	4887240	5112304	685073	16,3	225064	4,6
Чистий дохід на 1 грн витрат на утримання фінансово-економічного відділу за годину роботи, грн.	$\text{ЧД}^{\text{1грн}} = \text{ЧД} / (\text{ОВ} * \text{Д} * \text{Т})$	1,8172	1,7378	1,6616	-0,0794	-4,4	-0,0763	-4,4
Сукупні податкові платежі, тис.грн.	СП	316923	365880	396679	48957	15,4	30799	8,4

Продовження табл. 2.8

1	2	3	4	5	6	7	8	9
Обсяг витрат на утримання фінансово-економічного відділу, тис.грн	ОВ	1025	1251	1359	226	22,0	108	8,6
Кількість днів (Д), дні	Д	282	281	283	-1	-0,4	2	0,7
Час роботи (Т), год./день	Т	8	8	8	0	0,0	0	0,0
Витратомісткість доходу, грн.	ВМво = СП / ЧД	0,075	0,075	0,078	-0,001	0,735	0,003	3,6
<i>Зміна податкових платежів, млн. грн. за рахунок</i>								
обсягу витрат на утримання фінансово-економічного відділу, тис.грн					69878	22,0	31587	8,6
кількості робочих днів					-1372	-0,4	2829	0,8
часу роботи підприємства					0	0,0	0	0,0
витратомісткості чистого доходу					-2834	-0,9	14590	4,0
чистого доходу на 1 грн витрат на утримання фінансово-економічного відділу за годину роботи, тис.грн.					-16715	-5,3	-18207	-5,0
<i>Загальна зміна податкових платежів, тис.грн.</i>					48957	15,4	30799	8,4

На основі даних табл. 2.8 можна сказати, що у 2017 році порівняно з 2016 роком сукупні податкові платежі збільшилися по ПрАТ «ККПК» на 48957 тис.грн. (+15,4%), в тому числі за рахунок впливу зміни наступних факторів:

- зростання обсягу витрат на утримання фінансового відділу спричинило до зростання податкових платежів на 69878 тис.грн.;
- зменшення кількості робочих днів в 2017 році на 1 день спричинило до зменшення загального розміру податкових платежів на 1372 тис.грн.;
- зниження рівня витратомісткості чистого доходу за витратами на утримання фінансового відділу на 0,735% спричинило до зменшення податкових платежів у 2017 році на 2834 тис.грн;

– зниження обсягу чистого доходу у розрахунку на 1 грн витрат на утримання фінансового відділу (за 1 год роботи) на 4,4% спричинило зниження податкових платежів на 16715 тис.грн.

Упродовж 2017–2018 рр. обсяг податкових платежів збільшився в цілому по ПрАТ «ККПК» на 30799 тис.грн., в тому числі за рахунок впливу зміни наступних факторів:

– зростання обсягу витрат на утримання фінансового відділу спричинило до зростання податкових платежів на 31587 тис.грн.;

– зростання кількості робочих днів в 2018 році на 2 дні спричинило до зростання загального розміру податкових платежів на 2829 тис.грн.;

– зростання рівня витратомісткості чистого доходу за витратами на утримання фінансового відділу на 0,003% спричинило до зростання податкових платежів у 2018 році на 14590 тис.грн.;

– зниження обсягу чистого доходу у розрахунку на 1 грн витрат на утримання фінансового відділу (за 1 год роботи) спричинило зниження податкових платежів на 18207 тис.грн.

Таким чином, за результатами проведеного факторного аналізу можемо зробити висновки про те, що на зростання податкових платежів впливали фактори обсягів діяльності та ресурсного забезпечення процесу управління фінансами підприємства. Фактори, що характеризують загальний рівень ефективності використання ресурсів підприємства, мали вплив у бік зниження податкових платежів. Тобто, підприємство неефективно використовувало фактори інтенсивного розвитку в цілях оптимізації управління податковими платежами. На наш погляд, важливим чинником оптимізації оподаткування може бути подальше зростання обсягів експортної реалізації, що дасть можливість згенерувати більші обсяги податкового кредиту. Також експортні операції є більш прибутковими та захищеними від валютних ризиків в Україні.

З іншого боку, важливим кроком є удосконалення роботи фінансово-економічного відділу в напрямку управління податковими платежами. З цією метою можемо запропонувати підприємству впровадити інформаційно-аналітичну систему, яка дозволяє оперативно формувати бюджети та виконувати їх імітаційне моделювання з врахуванням багатьох змінних. Така система дозволила б значно підвищити ефективність податкового планування на підприємстві.

Отже, у 2016 році рівень податкового навантаження у виплатах по операційній діяльності склав 7,4%, у 2017 році він скоротився на 0,4% (було зумовлено обсягами виплат по операційній діяльності) і склав 7,0%, у 2018 році відбулося зростання даного показника на 0,3% до рівня 7,3%. Значення рівня податкового навантаження з податку на прибуток у обсягах чистого грошового потоку у 2016 році склав 0%, що обумовлювалося збитками попередніх періодів. У 2017 році значення даного показника зросло на 19,1%, а у 2018 році - до 20,9%. Тобто, у 2017 році на кожну гривню чистого грошового потоку від операційної діяльності припадало 0,191 грн сплаченого податку на прибуток. У 2018 році даний показник склав 0,209 грн. На основі цього можемо зробити висновки про зниження рівня податкової ефективності управління податком на прибуток. Рівень податкового навантаження по ПДВ у обсягах надходжень грошових коштів від покупців у 2016 році склав 4,3%. Тобто, у кожній гривні надходжень грошових коштів від реалізації продукції на ПДВ припадало 0,043 грн. Якщо врахувати, що за звичайних умов податкове зобов'язання, яке виникає при продажу продукції з ПДВ, дорівнює $1/6$ або 16,7%, то фактичне податкове навантаження у 2016 році було майже у чотири рази меншим за рівень податкових зобов'язань. Рівень податкового навантаження відрахувань на соціальні заходи у обсягах виплат на оплату праці у 2016 році склав 27,9%. Тобто, у кожній гривні виплаченої заробітної плати на податки припадало 0,279 грн. Однак, вже у 2017 році внаслідок податкової реформи та

скорочення рівня єдиного соціального внеску до 22% відбулося скорочення і рівня податкового навантаження за відрахуваннями на соціальні заходи на 6,3% до 21,6%. У 2018 році спостерігалось незначне зростання рівня податкового навантаження за відрахуваннями на соціальні заходи за рахунок значного зростання виплат компенсацій працівниками підприємства за невикористані відпустки. На зростання податкових платежів впливали фактори обсягів діяльності та ресурсного забезпечення процесу управління фінансами підприємства. Фактори, що характеризують загальний рівень ефективності використання ресурсів підприємства, мали вплив у бік зниження податкових платежів. Тобто, підприємство неефективно використовувало фактори інтенсивного розвитку в цілях оптимізації управління податковими платежами.

РОЗДІЛ 3

ВДОСКОНАЛЕННЯ УПРАВЛІННЯ ПОДАТКОВИМИ ПЛАТЕЖАМИ

ПрАТ «ККПК»

За результатами дослідження у другому розділі було визначено основні слабкі сторони управління податковими платежами та можливі напрямки його удосконалення: 1) зростання ефективності фінансового планування за рахунок впровадження спеціалізованої інформаційної аналітичної системи (даний напрямок має на меті підвищити ефективність самої фінансової роботи); 2) заходи з підвищення експортної реалізації підприємства (зростання експорту створить ресурсні передумови для зростання податкового кредиту з ПДВ та підвищення чистого грошового потоку підприємства).

1) Зростання ефективності фінансового планування за рахунок впровадження спеціалізованої інформаційної аналітичної системи

Підвищення ефективності управління грошовими потоками підприємства ПрАТ «ККПК» може бути забезпечене в сучасних умовах лише шляхом автоматизації. Варто відмітити, що без впровадження відповідної інформаційної системи запропоновані заходи з оптимізації грошових потоків не матимуть достатньої ефективності. Це зумовлено тим, що наявна на підприємстві ПрАТ «ККПК» відсутня комплексна ERP-система, що дозволяє покрити потребу в автоматизованому управлінні всіма бізнес-функціями.

Процес управління бізнес-процесами на підприємстві на сьогодні є автоматизованим. ПрАТ «ККПК» використовує власну інформаційну систему, яка є вже певною мірою відлагодженою та може виконувати ряд спеціальних функцій по взаємодії між окремими підрозділами, а також плануванні і аналізі доходів, витрат, грошових потоків. Однак, на нашу думку, таку систему можна було б удосконалити за рахунок доробки до неї спеціального модуля CRM, який забезпечує ідентифікацію окремих

учасників бізнес-процесів в режимі онлайн. CRM-система може дати змогу відслідковувати місцезнаходження не лише окремих одиниць техніки у визначений момент часу, але і окремих працівників. Тому така система дає змогу значно оптимізувати бізнес-процеси, зменшивши непродуктивні втрати часу з боку персоналу, а також зменшити непродуктивні втрати робочих годин залізничного обладнання та транспорту. Це дасть змогу скоротити видаткову частину грошового потоку від операційної діяльності.

Подібні системи вже використовуються в ряді розвинутих країн та країн, що розвиваються. Варто також зауважити, що ПрАТ «ККПК» є єдиною залізничною компанією в Європі, яка ще не має власної повноцінної ERP-системи.

В якості ERP-системи для ПрАТ «ККПК» можна запропонувати декілька рішень – SAP, Ахapta, Terrasoft ERP. Бюджет впровадження кожної з наведених систем (у варіанті впровадження комплексного рішення) є наступним:

- «SAP» – 5-7 млн.дол;
- «Ахapta» – 3-4 млн.дол;
- «Terrasoft – BPM online» – 1,5-2 млн.дол.

Вартісна перевага рішення Terrasoft в тому, що дана система розроблена українською компанією Terrasoft. Також ще однією суттєвою перевагою даної системи є те, що вона підтримується офісом, який знаходиться в м. Києві. Основними особливостями цієї системи є те, що можливим є впровадження лише декількох модулів, яких не вистачає для управління логістикою на досліджуваному підприємстві, і немає необхідності закуповувати усе комплексне рішення в цілому. Модуль з відлаштування бізнес-процесів управління логістикою коштує 150 тис.дол, або 3450 тис.грн. Також наведемо основні особливості «Terrasoft – BPM online»:

- Intelligence: інтелектуальні технології, що дозволяють виконувати роботу за користувачів;

- Out-of-the-box: готові рішення для автоматизації бізнес-завдань підприємства;
- Low-code: призначені для користувача інструменти для налаштування та конфігурації системи.

Важливо розглянути формування бюджету інвестиційних витрат на впровадження інформаційної ERP-системи «Terrasoft – ERP», яка забезпечить комплексну інформаційну логістику. Основні складові цих витрат наведено у табл. 3.2.

Таблиця 3.1

**Бюджет витрат на впровадження інформаційної системи з управління бізнес-процесами та грошовими потоками
ПрАТ «ККПК» у 2020 р.**

№	Заходи	Працівники, що контролюють витрачання коштів	Обсяг витрат, тис.грн				Разом, тис.грн
			Січ. 2020	Лют. 2020	Бер. 2020	Квіт. 2020	
1	2	3	4	5	6	7	8
1	Формування технічного завдання на проект з удосконалення інформаційної системи управління логістикою	Фінансовий директор	18	-	-	-	18
2	Вибір прикладних рішень для організації IT-інфраструктури нової системи Terrasoft – ERP	Фінансовий директор	-	50	50	-	100
3	Пошук компанії-інтегратора, яка впровадить рішення нової Terrasoft – ERP	Фінансовий директор	-	10	10	-	20
4	Налаштування нової системи Terrasoft – ERP та її розгортання	Фінансовий директор	-	1600	500	500	2600

Продовження табл. 3.1

1	2	3	4	5	6	7	8
4	Налаштування нової системи Terrasoft – ERP та її розгортання	Фінансовий директор	-	1600	500	500	2600
5	Тестування та запуск у роботу системи Terrasoft – ERP	Фінансовий директор	-	270	150	290	710
	Разом	-	18	1930	710	790	3448

Як свідчать дані табл. 3.1, бюджет витрат на впровадження модуля інформаційної системи з управління бізнес-процесами та грошовими потоками становитиме у 1 кварталі 2020 року 3448 тис.грн.

Впровадження даного заходу, на думку керівництва підприємства, дасть можливість скоротити виплати на податкові платежі до 10% від поточного їх обсягу. Оптимізація платежів буде можлива за рахунок удосконалення системи бюджетування діяльності підприємства з можливістю використання імітаційних моделей, покращення системи управлінського та податкового обліку.

2) Заходи з підвищення експортної реалізації підприємства

Пропонуємо визначити основні етапи розвитку експортної діяльності у 2020 р., з урахуванням строків реалізації окремих заходів (табл. 3.2).

Таблиця 3.2

Основні етапи розвитку експортної діяльності ПрАТ «КПК»

№	Етап розвитку експортної діяльності	Відповідальний за результати етапу	Очікувані результати етапу
1	2	3	4
1	Удосконалення логістичної діяльності у процесі здійснення експортних операцій через впровадження CRM-системи Suite CRM	Керівник відділу ЗЕД	Своєчасно складена програма проекту впровадження CRM-системи Suite CRM, планові показники витрат на комунікації вчасно внесено у бюджет підприємства на 2020 рік

Продовження табл. 3.2

1	2	3	4
2	Організація ресурсного забезпечення експортних операцій з урахуванням заходів удосконалення логістичних процесів	Керівник відділу ЗЕД, комерційний директор	Досягнення необхідного ресурсного забезпечення для забезпечення стійких темпів зростання експорту
3	Удосконалення засобів стимулювання збуту ключових іноземних клієнтів, перегляд схеми роботи з дистрибуторами	Керівник відділу ЗЕД	Удосконалені засоби стимулювання збуту мають підвищити рівень іміджу підприємства, тим самим збільшивши потенційний попит на продукцію

Джерело: розроблено автором

Варто додати, що кошторис на впровадження CRM-системи Suite CRM з управління логістичними операціями складе у 2020 р. 105 тис.грн, в т.ч.:

- 55 тис.грн – оплата вартості абонементу системи на 1 рік (система є хмарного типу, надається на правах підписки);
- 50 тис.грн – вартість робіт з налаштування системи.

Організація ресурсного забезпечення комплексу заходів з розвитку експортної діяльності передбачає досягнення необхідного ресурсного забезпечення для успішного завершення поставлених завдань. Заходи з удосконалення засобів стимулювання збуту ключових покупців, перегляд схеми роботи з іноземними дистрибуторами мають підвищити рівень іміджу підприємства як надійного постачальника картонно-паперової продукції, тим самим збільшивши потенційний попит на продукцію.

У процесі планування такого заходу як відрядження, варто здійснити пріоритезацію основних іноземних партнерів та сформувати графік поїздок менеджерів відділу ЗЕД до кожного з них. При цьому, існує можливість оптимізації витрат на відрядження за рахунок організації зустрічей з представниками партнерів та потенційних клієнтів (на B2B ринку) в межах виставкових заходів. План організації відряджень за напрямками у розрізі сегментів (регіонів) зовнішнього ринку наведено у табл. 3.3.

Таким чином, у 2020 р. загальний бюджет часу на відрядження має становити 35 днів, при цьому 20 днів виділено на відрядження до MENA-регіону (ОАЕ, Саудівська Аравія, Катар), 15 днів – на відрядження до ЄС. Запланований обсяг бюджету на відрядження складає на 2020 р. складає 468650 грн.

На наш погляд, у процесі планування відряджень з метою стимулювання збуту продукції на зовнішньому ринку та налагодження ділових зв'язків варто зосередити особливу увагу на країни ЄС та MENA-регіону. В ЄС є багато підприємств, для яких ПрАТ «ККПК» може стати постачальником картонно-паперової продукції (зокрема, гофротари).

Таблиця 3.3

План та бюджет здійснення відряджень працівників відділу ЗЕД до іноземних клієнтів ПрАТ «ККПК» у 2020 р.

Напрямки відряджень	Планова кількість поїздок, од	Бюджет часу для відряджень, днів	Добові витрати, грн	Середні витрати на дорогу, грн	Середні витрати на проживання, грн	Сукупний бюджет витрат, грн
А	В	С	Д	Е	Ж	К = В*Е+ С*(Д+Е)
Країни СНД	3	10	1050	4200	1200	186300
Країни Європейської спільноти	5	15	1050	8600	3200	106750
Країни MENA регіону	6	20	1050	12100	4100	175600
Разом	-	35	-	-	-	468650

* MENA - Middle East and Northern Asia (країни Середнього Сходу та Північної Азії)

Країни MENA-регіону (зокрема, ОАЕ, Саудівська Аравія) нині активно розбудовуються, залучаючи багатьох партнерів у різні проекти та постачання сировини і матеріалів до підприємств легкої промисловості на території регіону. ПрАТ «ККПК» може знайти в цьому регіоні доволі перспективну

нішу для себе, оскільки MENA-регіон переживає дефіцит картонно-паперової продукції. З цією метою варто організовувати більше відряджень менеджерів на виставкові заходи у вказаних країнах в якості відвідувачів на цих виставках.

Надалі проведемо прогнозування податкових платежів підприємства. З цією метою варто здійснити прогнозування фінансових результатів та Звіту про рух грошових коштів прямим методом.

Для використання прямого методу необхідно спрогнозувати окремі статті звіту про рух грошових коштів. Для прогнозування статей звіту про рух грошових коштів, які відносяться до операційної діяльності, скористаємося показником рівня платіжного обороту по відношенню до чистого доходу від реалізації.

Тому варто спрогнозувати обсяги чистих доходів та на їх основі визначити прогнозні значення статей грошового потоку на 2018-2019 рр.

Плановий обсяг реалізації розрахуємо виходячи з економіко-статистичного методу, факторно-аналітичного та на основі експоненційної середньої.

Використання економіко-статистичного методу передбачає визначення планової чистого доходу від реалізації на основі показника середньорічного темпу росту. Результати розрахунків наведено у табл. 3.4.

Таблиця 3.4

Прогнозування чистого доходу на основі використання економіко-статистичного методу

Показники	Формули розрахунку	Значення за період			Прогноз	
		2016	2017	2018	2019	2020
Чистий дохід від реалізації	ВРф	420216 7	4887240	5112304	-	-
Середньорічний темп росту чистого доходу	ТРсоч_ф	1,103			-	-
Плановий чистий дохід від реалізації	ВРпл = ВРф*ТРвр_ф	-	-	-	5638822	6219565

Як бачимо з табл. 3.4 обсяг прогнозного чистого доходу підприємства, розрахованого на основі використання економіко-статистичного методу, становить 5638822 тис.грн. у 2019 році та 6219565 тис.грн у 2020 році.

Для використання факторно-аналітичного методу нам необхідно визначити плановий темп росту доходу від реалізації. У свою чергу, плановий темп росту розрахуємо на основі показника коефіцієнта еластичності зміни доходів від реалізації підприємства до зміни чисельності персоналу у плановому періоді. При цьому з даними внутрішньої управлінської інформації підприємства відомо, що у 2019 рр. прогнозна чисельність працівників становитиме 839 осіб.

Результати прогнозування обсягу чистого доходу на основі використання факторно-аналітичного методу (за показником чисельності працівників) наведено у табл. 3.5.

Таблиця 3.5

Прогнозування чистого доходу на основі використання факторно-аналітичного методу (за показником чисельності працівників)

Показники	Формули розрахунку	Значення за період			Прогноз	
		2016	2017	2018	2019	2020
1	2	3	4	5	6	7
Чистий дохід від реалізації	ВРф	4202167	4887240	5112304	-	-
Чисельність працівників підприємства	СОЧ	2494	1851	1859	1902	1911
Середньорічний темп росту кількості працівників	ТРвр_ф		0,863		-	-
Середньорічний темп росту чистого доходу	ТРсоч_ф		1,103		-	-
Коефіцієнт еластичності зміни чистого доходу в залежності від зміни персоналу	$Ke = (TRvr - 1) / (TRsоч - 1)$		1,278		-	-

Продовження табл. 3.5

1	2	3	4	5	6	7
Плановий темп приросту чисельності персоналу	$TR_{соч\_пл} = \frac{СОЧ2018}{СОЧ2017-1}$		-		1,023	1,005
Плановий темп росту чистого доходу	$TR_{вр\_пл} = 1 + TR_{соч\_пл} * K_e$	-	-	-	1,307	1,284
Плановий чистий дохід від реалізації	$VR_{пл} = VR_{ф} * TR_{вр\_пл}$	-	-	-	6682331	8577454

Як бачимо з табл. 3.5 обсяг планового чистого доходу підприємства, розрахованого на основі використання факторно-аналітичного методу за показником чисельності працівників становить 6682331 тис.грн. у 2019 році та 8577454 тис.грн у 2020 році.

Результати прогнозування обсягу чистого доходу від реалізації на основі використання факторно-аналітичного методу (за показником доходів населення України) наведено у табл. 3.6.

Таблиця 3.6

Прогнозування чистого доходу від реалізації на основі використання факторно-аналітичного методу

Показники	Формули розрахунку	Значення за період			Прогноз	
		2016	2017	2018	2019	2020
1	2	3	4	5	6	7
Чистий дохід від реалізації, тис.грн	$VR_{ф}$	4202167	4887240	5112304	-	-
Середньодушові місячні доходи у розрахунку на 1-не домогосподарство, тис.грн / домогосподарство	$СОЧ$	5231,7	6238,8	7125,1	8114	9150
Середньорічний темп росту доходів населення	$TR_{вр\_ф}$		1,167		-	-
Середньорічний темп росту чистого доходу	$TR_{соч\_ф}$		1,103		-	-

Продовження табл. 3.6

1	2	3	4	5	6	7
Коефіцієнт еластичності зміни виручки в залежності від зміни доходів населення	$Ke = (TR_{вр} - 1) / (TR_{соч} - 1)$		0,945		-	-
Плановий темп приросту доходів населення	$TR_{соч\_пл} = SOЧ2018/SOЧ2017 - 1$		-		1,139	1,128
Плановий темп росту чистих доходів	$TR_{вр\_пл} = 1 + TR_{соч\_пл} * Ke$	-	-	-	1,076	1,066
Плановий чистий дохід від реалізації, тис.грн	$VR_{пл} = VR_{ф} * TR_{вр\_пл}$	-	-	-	5502478	5864649

Як бачимо з табл. 3.6 обсяг планового доходу підприємства, розрахованого на основі використання факторно-аналітичного методу за показником доходів населення становить 5502478 тис.грн. у 2019 році та 5864649 тис.грн у 2020 році.

Прогнозування чистого доходу підприємства на основі методу експоненційного згладжування наведено у табл. 3.7.

Таблиця 3.7

Прогнозування чистого доходу від реалізації на основі методу експоненційного згладжування

Рік	Чистий дохід, тис.грн	Експоненціальне середнє	Прогноз
2016	4202167	4202167	-
2017	4887240	4544703,5	-
2018	5112304	4657235,5	-
2019	-	-	5567373
2020	-	-	6477510

Відповідно до отриманих результатів прогнозне значення чистого доходу у 2019 році складає 5567373 тис.грн. та у 2020 році – 6477510 тис.грн.

За планове значення чистого доходу пропонуємо взяти середнє значення від усіх 3-х варіантів прогнозування:

Таблиця 3.8

Визначення планових значень чистого доходу на 2018-2019 рр.

Варіанти прогнозу	Прогноз	
	2019	2020
Економіко-статистичний метод	5638822	6219565
Факторно-аналітичний метод за чисельністю працівників	6682331	8577454
Факторно-аналітичний метод за доходами населення	5502478	5864649
Метод експоненційного згладжування	5567372,5	6477509,5
Середнє значення	5847751	6784794

Для визначення планових грошових потоків від операційної діяльності значення коефіцієнта платіжного обороту було помножено на плановий чистий дохід.

Визначення коефіцієнта платіжного обороту здійснювали за формулою:

$$K_{по} = \frac{\sum ОБгк}{\sum ВР} \quad (3.1)$$

де, $K_{по}$ – значення коефіцієнту платіжного обороту, який використовується для визначення планового обсягу окремої статті звіту про рух грошових коштів в частині операційної діяльності; ОБгк – значення статті у звіті про рух грошових коштів на 2016-2018 рр.; ВР – чистий дохід за 2016-2018 рр.

Планове значення окремої статті звіту про рух грошових коштів в частині операційної діяльності визначалося як добуток коефіцієнта платіжного обороту по цій статті (табл. 3.12) на прогнозний обсяг чистого доходу у 2018-2019 рр.

Таблиця 3.9

**Розрахунок грошових потоків від операційної діяльності
на 2018-2019 рр.**

Статті грошового потоку	Фактичне значення			Коефіцієнт платіжного обороту	Прогноз	
	2016	2017	2018		2019	2020
1	2	3	4	5	6	7
Чистий дохід, тис.грн	4202167	4887240	5112304	-	5847751	6784794
I. Рух коштів у результаті операційної діяльності	-	-	-	-	-	-
Надходження від:	-	-	-	-	-	-
<i>Реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)</i>	4763293	5418365	5667888	1,116031	6526270	7572039
<i>Додатковий обсяг експортної реалізації</i>	-	-	-	-	-	530043
Повернення податків і зборів	24989	26	27	0,001763	10311	11964
Цільового фінансування	80	358	374	0,000057	335	388
Надходження авансів від покупців і замовників	22785	43461	45462	0,007866	45997	53368
Надходження від повернення авансів	5923	8942	9354	0,001705	9972	11570
Надходження від відсотків за залишками коштів на поточних рахунках	1852	-	-	0,000130	763	885
Надходження від боржників неустойки (штрафів, пені)	30	48	48	0,000009	52	60
Інші надходження	21541	10158	10626	0,002980	17428	20220
Витрачання на оплату:	-	-	-	-	-	-
Товарів (робіт, послуг)	-3655447	-4383484	-4585349	-0,888927	-5198222	-6031185
Праці	-201013	-258450	-278463	-0,051960	-303851	-352540
Відрахувань на соціальні заходи	-56136	-55953	-61456	-0,012220	-71460	-78765
Зобов'язань з податків і зборів	-260787	-309927	-335222	-0,063791	-373032	-305158
Витрачання на оплату зобов'язань з податку на прибуток	-	-57990	-61934	-0,008444	-49381	-54429
Витрачання на оплату зобов'язань з податку на додану вартість	-203193	-180613	-196889	-0,040889	-239109	-157544
Витрачання на оплату зобов'язань з інших податків і зборів	-57594	-71324	-76399	-0,014457	-84542	-93185

Продовження табл. 3.9

1	2	3	4	5	6	7
Витрачання на оплату авансів	-44971	-141716	-148242	-0,023584	-137912	-160011
Витрачання на оплату повернення авансів	-1407	-2374	-2483	-0,000441	-2579	-2993
Інші витрачання	-35396	-25465	-26638	-0,006161	-36029	-41802
Чистий рух коштів від операційної діяльності	585336	303989	295926	-	488044	698042

Як свідчать результати розрахунків, на 2019 рік чистий грошовий потік від операційної діяльності прогнозується на рівні 488044 тис.грн., а на 2020 рік - 698042 тис.грн. Також наведено показники ефективності управління податковими платежами у 2018-2020 рр. (табл. 3.10).

Таблиця 3.10

Прогнозна оцінка показників ефективності управління податковими платежами ПрАТ «ККПК» у 2018-2020 рр.

Показники	ФАКТ	Прогноз		Приріст 2020 / 2019	
	2018	2019	2020	Абс.	Відн., %
1	2	3	4	5	6
Надходження грошових коштів за реалізовану продукцію від покупців, тис.грн	5667888	6526270	7572039	1045769	16
Виплати грошових коштів по оплаті праці, тис.грн	278463	303851	352540	48689	16
Чистий грошовий потік від операційної діяльності, тис.грн	295926	488044	698042	209998	43
Витрачання на оплату зобов'язань з податку на прибуток, тис.грн	61934	49381	54429	5048	10
Витрачання на оплату зобов'язань з податку на додану вартість, тис.грн	196889	239109	157544	-81565	-34
Відрахування на соціальні заходи, тис.грн	61456	71460	78765	7305	10
Рівень податкового навантаження відрахувань на соціальні заходи у обсягах виплат на оплату праці, %	22,1	23,5	22,3	-1,2	-
Рівень податкового навантаження по ПДВ у обсягах надходжень від реалізації продукції покупцям, %	3,5	3,7	2,1	-1,6	-

Продовження табл. 3.10

1	2	3	4	5	6
Рівень податкового навантаження по податку на прибуток у обсягах чистого грошового потоку від операційної діяльності, %	20,9	10,1	7,8	-2,3	-

Таким чином, за результатами проведених розрахунків можемо зробити висновки про те, що впровадження запропонованих заходів з удосконалення фінансового планування та розширення обсягів експорту дасть можливість знизити рівень податкового навантаження на підприємстві. У 2020 році порівняно з 2019-м роком прогнозується зменшення податкового навантаження по сплаті відрахувань на соціальні заходи на 1,2%, по сплаті ПДВ – на 1,6%, по сплаті податку на прибуток - на 2,3%.

Отже, було обгрунтовано основні напрямки підвищення ефективності управління податковими платежами підприємства: 1) зростання ефективності фінансового планування за рахунок впровадження спеціалізованої інформаційної аналітичної системи (даний напрямок має на меті підвищити ефективність самої фінансової роботи); 2) заходи з підвищення експортної реалізації підприємства (зростання експорту створить ресурсні передумови для зростання податкового кредиту з ПДВ та підвищення чистого грошового потоку підприємства). Впровадження запропонованих заходів з удосконалення фінансового планування та розширення обсягів експорту дасть можливість знизити рівень податкового навантаження на підприємстві. У 2020 році порівняно з 2019-м роком прогнозується зменшення податкового навантаження по сплаті відрахувань на соціальні заходи на 1,2%, по сплаті ПДВ – на 1,6%, по сплаті податку на прибуток - на 2,3%.

ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ

Отже, за результатами проведеного дослідження мжемо зробити такі висновки і пропозиції:

Процес управління податковими потоками компанії являє собою прийняття та реалізації ефективних рішень в процесі планування (прогнозування), бюджетування, виконання податкових планів (прогнозів) і бюджетів, координації та контролю податкових витрат і доходів компанії з метою отримання податкового прибутку шляхом мінімізації податкових платежів і (або) оптимізації податкових потоків з урахуванням податкових ризиків. Метою управління податковими платежами є збільшення вартості підприємства. Для управління податковими платежами на більшості вітчизняних підприємств (переважно підприємства середнього та великого бізнесу) створено відповідні підрозділи, що здійснюють функції фінансового менеджменту. Система управління податковими платежами складається з 3-х складових: 1) методологічні засади управління податковими потоками; 2) система інформаційно-аналітичного забезпечення процесу управління податками; 3) система планування та контролю фінансових потоків підприємства.

Сукупні податкові платежі впродовж 2016–2017 рр. зросли на 48957 тис.грн (+15,4%), а зобов'язання з податків та зборів підприємства за цей період зросли на 49140 тис.грн (+18,8%). Питома вага зобов'язань з податків та зборів в структурі сукупних податкових платежів впродовж 2016–2017 рр. зросла на 2,4% – з 82,3% до 84,7%. Впродовж 2017–2018 рр. обсяг зобов'язань з податків та зборів підприємства збільшився на 25925 тис.грн (+8,2%), а обсяг сукупних податкових платежів - на 30799 тис.грн (+8,4%). Зобов'язання з податків та зборів підприємства є еластичною складовою податкових платежів і становлять в їх складі приблизно 84-85%. У структурі податкових платежів переважає частка зобов'язань з податків та зборів. На

цю категорію податкових платежів у 2016 році припадало 82,3%, у 2017 році – 84,7%, у 2018 році – 84,5%. Можемо зробити висновки про відносну сталу структуру податкового навантаження на підприємстві у розрізі наведених груп податкових платежів. У 2017-2018 р. також можна було спостерігати зростання частки платежів по ПДВ в загальній структурі зобов'язань з податків та зборів на 0,4% (до рівня 58,7% у 2018 році).

У 2016 році рівень податкового навантаження у виплатах по операційній діяльності складав 7,4%, у 2017 році він скоротився на 0,4% (було зумовлено обсягами виплат по операційній діяльності) і склав 7,0%, у 2018 році відбулося зростання даного показника на 0,3% до рівня 7,3%. Значення рівня податкового навантаження з податку на прибуток у обсягах чистого грошового потоку у 2016 році складав 0%, що обумовлювалося збитками попередніх періодів. У 2017 році значення даного показника зросло на 19,1%, а у 2018 році - до 20,9%. Тобто, у 2017 році на кожну гривню чистого грошового потоку від операційної діяльності припадало 0,191 грн сплаченого податку на прибуток. У 2018 році даний показник склав 0,209 грн. На основі цього можемо зробити висновки про зниження рівня податкової ефективності управління податком на прибуток. Рівень податкового навантаження по ПДВ у обсягах надходжень грошових коштів від покупців у 2016 році складав 4,3%. Тобто, у кожній гривні надходжень грошових коштів від реалізації продукції на ПДВ припадало 0,043 грн. Якщо врахувати, що за звичайних умов податкове зобов'язання, яке виникає при продажу продукції з ПДВ, дорівнює $\frac{1}{6}$ або 16,7%, то фактичне податкове навантаження у 2016 році було майже у чотири рази меншим за рівень податкових зобов'язань. Рівень податкового навантаження відрахувань на соціальні заходи у обсягах виплат на оплату праці у 2016 році складав 27,9%. Тобто, у кожній гривні виплаченої заробітної плати на податки припадало 0,279 грн. Однак, вже у 2017 році внаслідок податкової реформи та скорочення рівня єдиного соціального внеску до 22% відбулося скорочення і

рівня податкового навантаження за відрахуваннями на соціальні заходи на 6,3% до 21,6%. У 2018 році спостерігалось незначне зростання рівня податкового навантаження за відрахуваннями на соціальні заходи за рахунок значного зростання виплат компенсацій працівниками підприємства за невикористані відпустки. На зростання податкових платежів впливали фактори обсягів діяльності та ресурсного забезпечення процесу управління фінансами підприємства. Фактори, що характеризують загальний рівень ефективності використання ресурсів підприємства, мали вплив у бік зниження податкових платежів. Тобто, підприємство неефективно використовувало фактори інтенсивного розвитку в цілях оптимізації управління податковими платежами.

Обґрунтовано основні напрямки підвищення ефективності управління податковими платежами підприємства: 1) зростання ефективності фінансового планування за рахунок впровадження спеціалізованої інформаційної аналітичної системи (даний напрямок має на меті підвищити ефективність самої фінансової роботи); 2) заходи з підвищення експортної реалізації підприємства (зростання експорту створить ресурсні передумови для зростання податкового кредиту з ПДВ та підвищення чистого грошового потоку підприємства). Впровадження запропонованих заходів з удосконалення фінансового планування та розширення обсягів експорту дасть можливість знизити рівень податкового навантаження на підприємстві. У 2020 році порівняно з 2019-м роком прогнозується зменшення податкового навантаження по сплаті відрахувань на соціальні заходи на 1,2%, по сплаті ПДВ – на 1,6%, по сплаті податку на прибуток - на 2,3%.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Безкровний О.В. Корпоративний податковий менеджмент: сутність, функції та необхідність розвитку / О.В. Безкровний, О.О. Арестов // Приазовський економічний вісник, 2018. – №5. – С. 322-326
2. Бланк І.О. Управління фінансами підприємств : [підруч.] / І. О. Бланк, Г. В. Ситник. – К. : КНЕУ, 2012. – 780 с.
3. Бланк І.О. Управління фінансами підприємств: [підруч.] / І. О. Бланк, Г. В. Ситник. – К. : КНЕУ, 2012. – 780 с.
4. Бортнік Н.В. Теоретичні засади організації податкового менеджменту на підприємстві / Н.В. Бортнік // Економіка та управління підприємствами, 2017. - №10. – С. 15-18
5. Бурик А. Ф. Планування діяльності підприємства: навч. посіб. / А. Ф. Бурик // К. : ЦУЛ, 2013. – 260 с.
6. Буряк А.В., та ін. Фінансове планування в системі управління розвитком підприємства / А.В. Буряк, І.В. Дем'яненко // Науковий вісник Національного університету біоресурсів і природокористування України, 2015. - №200(3). - С. 155-160
7. Великий Ю. М. Теоретичні основи фінансового планування та прогнозування на підприємстві / Ю. М. Великий, О. В. Чвартацька // Ефективна економіка, 2018. - №11 – [електронний ресурс] – режим доступу: http://www.economy.nayka.com.ua/pdf/11_2018/3.pdf
8. Вовк В.М., та ін. Оцінка можливостей інформаційних систем в аналізі бізнес-процесів / В.М. Вовк, А. Кістер // Вісник Національного університету водного господарства та природокористування. Економіка, 2014. - С. 486–494.
9. Волківська Г.В. Економічний зміст продуктивності праці персоналу та резерви її підвищення на підприємстві / Г.В. Волківська // Вісник ЖДТЕУ, 2014. - Т2. - С. 335-339

10. Волков О. І. Економіка підприємства : збірник лекцій / О. І. Волков, В. К. Складенко. – К. : Знання, 2015. – 331 с.
11. Володькіна М.В. Економіка промислового підприємства: навчальний посібник / М. В. Володькіна. // К.: Центр навчальної літератури, 2014. – 196 с.
12. Володькіна М.В. Економіка промислового підприємства: навчальний посібник / М. В. Володькіна. // К.: Центр навчальної літератури, 2014. – 196 с.
13. Волчек Р.М., та ін. Аналітичне забезпечення прийняття управлінських рішень: навчальний посібник для бакалаврів, магістрів та спеціалістів усіх напрямків підготовки / Р.М. Волчек, А.Л., А.В. Коверда. - Одеса: ОНЕУ, 2016. - 105 с.
14. Грішнова О.А., та ін. Механізм ефективного розвитку підприємства / О.А. Грішнова, О.В. Василик //Вісник Прикарпатського університету. Економіка. – 2013. – Вип. 6. – С. 22–27.
15. Данильченко В.О. Вплив зовнішніх і внутрішніх чинників на ефективність фінансово-економічної діяльності підприємств гуртової торгівлі / В.О. Данильченко // Актуальні проблеми економіки, 2015. - №1(127). – С. 133-143
16. Дема Д.І., Шевчук І.В., Мартинюк Г.П. Податковий менеджмент: навч. посіб. / за заг. ред. Д.І. Деми. - К. : Алерта, 2017.- 256 с.
17. Денисенко М. П. Економіка підприємства: пошук шляхів розвитку : посіб. / М. П. Денисенко. – К. : МАУП, 2016. – 80 с.
18. Доберчак Н.І. Економіка виробництва : навч. посіб. / Н. І. Доберчак // К.: Ліра-К, 2015. – 258 с.
19. Довбня С.Б., та ін. Формування системи збалансованих показників промислового підприємства / А.С. Волошина, С.Б. Довбня // Економіка і суспільство, 2017. - №13. – С. 446-452

20. Єрмоленко О.А., Григоренко К.О. Фінансове планування в умовах невизначеності / О.А. Єрмоленко, К.О. Григоренко // Вісник економіки транспорту і промисловості, 2015. - №49. - С. 230-232.

21. Захарова А.А., та ін. Напрями підвищення продуктивності праці на підприємстві / А.А. Захарова, О.В. Долгальова // Збірник наукових праць ДонНАБА, 2017. - №4. - С. 382-388

22. Заярна Н. М. Роль збалансованої системи показників результативності діяльності в системі антикризового управління підприємством / Н. М. Заярна, С. С. Заник, М. Ю. Нечесанов // Молодий вчений. - 2017. - № 11. - С. 1159-1163

23. Капінос Г. І. Основні аспекти управління продуктивністю праці на промислових підприємствах України / Г. І. Капінос // Вісник Хмельницького національного університету. Економічні науки, 2015. - № 2. - С. 268-273

24. Качуровський В.Є. Прибуток підприємства: структура та ефективність використання / В.Є. Качуровський, В.П. Чайковська // Регіональна бізнес та економіка та управління, 2017. - № 4. - С. 123-129.

25. Кізіма А. Я. Еволюція поглядів на поняття «податковий менеджмент» / А. Я. Кізіма // Інноваційна економіка. – 2012. – № 10. – С. 219-222

26. Костенко Т.М. Інноваційні резерви підвищення продуктивності праці на вітчизняних підприємствах цукрової галузі / Т.М. Костенко // Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка, 2015. - №. - С.70-75

27. Костецька Н.І. Систематизація принципів планування діяльності підприємства / Н.І. Костецька // Причорноморські економічні студії, 2016. - №12. – С. 143-147

28. Костецька Н.І. Теоретичні основи планування діяльності підприємства / Н. І. Костецька // Сталий розвиток економіки. – 2016. – № 1(30). – С. 91–96.

29. Кривов'язюк І. В. Сутність та класифікаційні підходи до видової характеристики прибутку підприємства / І. В. Кривов'язюк, Р. М. Стрільчук // Економічний форум. - 2016. - № 4. - С. 150-157. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ecfor_2016_4_23.

30. Легостаєва О. О. Податковий аналіз як складова оптимізації податкової політики підприємства / О. О. Легостаєва, Н. М. Лисьонкова // Вісник економіки транспорту і промисловості. - 2016. - № 55. - С. 50-58.

31. Лисенко Т.І., та ін. Системний підхід до управління продуктивністю підприємства / Т.І. Лисенко, І.В. Усіченко // Економіка і суспільство, 2018. - №15. - С. 376-383

32. Лігоненко Л.О. Фінанси підприємства: [Підручник] / Л.О. Лігоненко, Н.М. Гуляєва, Н.А. Гринюк та ін. – К.: Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2013. – 491 с.

33. Лісовий А. В. Податковий менеджмент: проблеми та перспективи розвитку / А. В. Лісовий, Т. А. Лісова // Сталий розвиток економіки. - 2013. - № 2. - С. 267-269

34. Ляшенко Г. П. Збалансована система показників – необхідний інструмент забезпечення конкурентоспроможності підприємства (на прикладі нафтовидобувного підприємства) / Г. П. Ляшенко, В. М. Дерев'яно // Науковий вісник Національного університету державної податкової служби України (економіка, право). - 2014. - № 1. - С. 23-31.

35. Мазаракі А. А. Торговельне підприємство: стратегія, політика, конкурентоспроможність : монографія / А. А. Мазаракі, Д. М. Пшеслінський, І. В. Смолін. — К. : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2010. — 384 с.

36. Мазур Д.В. Фінансове планування діяльності підприємства / Д.В. Мазур // Вісник Хмельницького національного університету, 2014. - № 6. - С. 55-59

37. Митяй О.В. Концепція механізму розвитку підвищення ефективності діяльності підприємства / О.В. Митяй // Економіка: реалії часу, 2013. - №2(7). – С. 39-46
38. Міценко Н.Г. Економіка підприємства: теорія і практикум : навч. посіб. / Н. Г. Міценко // К.: Ліра-К, 2014. – 688 с.
39. Мошек Г. Є. Вплив типів управлінських рішень на ефективність діяльності виробничих підприємств / Г. Є. Мошек, А. С. Соломко, М. М. Ковальчук // Бизнес-Информ. – 2013. – № 5. – С. 264-269.
40. Муха Р.В. Продуктивність праці на підприємствах та основні напрями її підвищення / Р.В. Муха // Галицький економічний вісник, ТНТУ, 2015. - № 1. - С. 82-92.
41. Національне Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1: Загальні вимоги до фінансової звітності. [Електронний ресурс]. Режим доступу <http://www.nibu.factor.ua/ukr/info/instrbuh/npsbu1/>
42. Охрименко Ю.Б. Аналіз показників фінансової звітності торговельного підприємства / Ю.Б.Охрименко // Науковий простір сучасної Європи : матеріали міжнародної науково-практичної конференції (м. Одеса, 17 травня 2016 р.), 2016. – С. 9-15
43. Охріменко В.Н. Принципи планування – аспекти системного підходу / В.Н. Охріменко, Г.І. Груба, В.Т. Плакида, І.В. Милькін // Комунальне господарство міст. Науково-технічний збірник. – 2014. – № 113. – С. 163–173.
44. Пічугіна М. А. Створення динамічної системи економічної безпеки підприємства / М. А. Пічугіна, О. В. Матвійчук // Економічний вісник Національного технічного університету України "Київський політехнічний інститут". - 2014. - № 11. - С. 571-577
45. Плюта Ю.С, Батрак І.О., Тарасенко І.О. Фінансове планування на підприємстві та напрями його вдосконалення / Ю.С. Плюта, І.О. Батрак, І.О. Тарасенко // Формування ринкових відносин, 2014. - №7(158). - С. 56-58.

46. Поддєрьогін А.М. Економiка пiдприємств: пiдручник / А.М. Поддєрьогін // К. : КНЕУ, 2012. – 571 с.

47. Потриваєва Н.В. Система збалансованих показникiв як аналітичний засiб пiдвищення ефективностi функцiонування пiдприємств. Ефективна економiка. 2015. № 12. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=5092>.

48. Рачинська Г. В. Актуальнi аспекти управлiння малим i середнiм бiзнесом в Україні / Г. В. Рачинська, Г. Р. Копець // Вiсник Нацiонального унiверситету "Львiвська полiтехнiка". Проблеми економiки та управлiння. - 2015. - № 815. - С. 240-247. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/VNULPP_2015_815_32.

49. Рябуха Г.І. Фактори ефективностi дiяльностi пiдприємств галузi тваринництва у ринковому середовищi / Г.І. Рябуха // Формування ринкових вiдносин в Україні, 2016. - №6. – С. 84-88

50. Савицька Г.В. Економiка пiдприємства : моногр. / Г.В Савицька. – Харкiв : ХНУХТ, 2014. – 478 с.

51. Ситник Г.В. Фiнанси торгiвлi : монографiя / Г.В. Ситник. – К. : Киiв. нац. торг.- екон. ун-т, 2015. – 672 с.

52. Сiкал В. Управлiння продуктивностю працi в умовах нестабiльної економiки / В. Сiкал // Проблеми i перспективи економiки та управлiння, 2016. - №3. - С. 65-71

53. Соловйова Т. В. Стратегiя "блакитного океану" як нова форма ринкових вiдносин / Т. В. Соловйова // Магiстерiум. Економiчнi студiї. - 2014. - Вип. 56. - С. 102-105. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Magisterium_ek_2014_56_29.

54. Сословський В.Г. Вибiр методу планування на пiдприємствi / В.Г. Сословський, І.О. Лисненко // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://archive.nbuv.gov.ua/portal/Soc_Gum/Fkd/2011_2/part1/24.pdf

55. Стрільчук Р. М. Трансформація теорії управління стратегічними можливостями підприємства / Р. М. Стрільчук // Актуальні проблеми економіки. - 2014. - № 7. - С. 42-48. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/are_2014_7_7.

56. Телишевська Л.І., та ін. Фінансове планування як передумова фінансової стабільності підприємства / Л.І. Телишевська, Н.П. Андрущенко, С.С. Сергеев // Механізм регулювання економіки, 2013. - № 2. -С. 71-77.

57. Ткачик Ф.П. Податкове консультування як спосіб мінімізації ухилення від оподаткування / Ф.П. Ткачик, І.В. Дармопук // Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія «Економічні науки». – 2014. – Вип. 9 (ч. 5). – С. 204-208.

58. Тринька Л.Я. Фінансовий аналіз: навч. посібник /Л.Я. Тринька, О.В. Іванчук(Липчанська). - К.: Алерта, 2015. - 768с.

59. Тютюнник Ю. М. Фінансовий аналіз: [навчальний посібник] ; частина I / Ю. М. Тютюнник ; 2-ге вид., перероб. і доп. - Полтава : РВВ ПДАА, 2015. - 358 с.

60. Шульгіна Л. М. Економічна ефективність діяльності виробничих підприємств / Л. М. // Шульгіна Вісник Бердянського університету менеджменту і бізнесу, 2014. - № 4 (28). - С. 85-93

61. Щербина Ю. Податковий менеджмент в системі управління сільськогосподарських підприємств / Ю. Щербина // Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції „Формування механізму зміцнення конкурентних позицій національних економічних систем у глобальному, регіональному та локальному вимірах“, 22-24 вересня 2016 року — Т. : Крок, 2016 — С. 167-169

62. Янковий О.Г. Комплексне прогнозування взаємопов'язаних економічних показників підприємства. Економіка підприємства: сучасні проблеми теорії та практики: матеріали четвертої Міжнародної науково-

практичної конференції (м. Одеса, 18 вересня 2015 року). Одеса: Атлант, 2015. С. 264–266.

63. Яркіна Н.М. Економіка підприємства : навч. посіб. / Н. М. Яркіна // Київ: Ліра-К, 2015. – 498 с.

64. Ясько І.В. Принципи оподаткування / І.В. Ясько // Вісник Національного університету «Львівська політехніка». Юридичні науки. – 2015. – № 824. – С. 135-139.

ДОДАТОК А.3 - Фінансова звітність за 2016 р.

		Дата(рік, місяць, число)	КОДИ 2017 01 01
Підприємство	ПРИВАТНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО "КИЇВСЬКИЙ КАРТОННО- ПАПЕРОВИЙ КОМБІНАТ"	за ЄДРПОУ	5509659
Територія		за КОАТУУ	3223110100
Організаційно-правова форма господарювання	Приватне акціонерне товариство	за КОПФГ	111
Вид економічної діяльності	Виробництво паперу та картону	за КВЕД	17_дек
Середня кількість працівників	2494		
Одиниця виміру: тис.грн. без десяткового знака			
Адреса	Київська,130, Обухів, Обухівський, Київська область, 08700, Україна, 0457276300		

Складено (зробити позначку "v" у відповідній клітинці):

за положеннями (стандартами бухгалтерського обліку)

за міжнародними стандартами фінансової звітності

V

Баланс (Звіт про фінансовий стан) на 31.12.2016 р.

Актив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи:	1000	16178	16246
первісна вартість	1001	26911	30075
накопичена амортизація	1002	10733	13829
Незавершені капітальні інвестиції	1005	14677	98879
Основні засоби:	1010	1286405	1344342
первісна вартість	1011	2227795	2409340
знос	1012	941390	1064998

Інвестиційна нерухомість:	1015	0	0
первісна вартість	1016	0	0
знос	1017	0	0
Довгострокові біологічні активи:	1020	0	0
первісна вартість	1021	0	0
накопичена амортизація	1022	0	0
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	27554	8744
інші фінансові інвестиції	1035	0	0
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	22403	24118
Відстрочені податкові активи	1045	92195	33925
Гудвіл	1050	0	0
Відстрочені аквізиційні витрати	1060	0	0
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065	0	0
Інші необоротні активи	1090	0	11256
Усього за розділом I	1095	1459412	1537510
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	511219	594315
Виробничі запаси	1101	293106	333815
Незавершене виробництво	1102	132797	134062
Готова продукція	1103	85143	121958
Товари	1104	173	4480
Поточні біологічні активи	1110	0	0
Депозити перестраховання	1115	0	0
Векселі одержані	1120	0	0
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	477953	508686
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	1130	21014	29794
з бюджетом	1135	27106	715
у тому числі з податку на прибуток	1136	24881	0
з нарахованих доходів	1140	0	1
із внутрішніх розрахунків	1145	21880	28682
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	21225	33333
Поточні фінансові інвестиції	1160	0	0
Гроші та їх еквіваленти	1165	23807	22580
Готівка	1166	104	151
Рахунки в банках	1167	23703	22429
Витрати майбутніх періодів	1170	0	0
Частка перестраховика у страхових резервах	1180	0	0
у тому числі в: резервах довгострокових зобов'язань	1181	0	0

резервах збитків або резервах належних виплат	1182	0	0
резервах незароблених премій	1183	0	0
інших страхових резервах	1184	0	0
Інші оборотні активи	1190	16877	20964
Усього за розділом II	1195	1121081	1239070
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	355	355
Баланс	1300	2580848	2776935

Пасив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	10000	10000
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	0	0
Капітал у дооцінках	1405	40745	40745
Додатковий капітал	1410	107997	107997
Емісійний дохід	1411	0	0
Накопичені курсові різниці	1412	0	0
Резервний капітал	1415	2500	2500
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	573963	807093
Неоплачений капітал	1425	0	0
Вилучений капітал	1430	0	0
Інші резерви	1435	0	0
Усього за розділом I	1495	735205	968335
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	0	0
Пенсійні зобов'язання	1505	0	0
Довгострокові кредити банків	1510	232500	168394
Інші довгострокові зобов'язання	1515	4806	1784
Довгострокові забезпечення	1520	10698	21187
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	10698	21187
Цільове фінансування	1525	0	0
Благодійна допомога	1526	0	0
Страхові резерви, у тому числі:	1530	0	0
резерв довгострокових зобов'язань; (на початок звітного періоду)	1531	0	0
резерв збитків або резерв належних виплат; (на початок звітного періоду)	1532	0	0
резерв незароблених премій; (на початок звітного періоду)	1533	0	0
інші страхові резерви; (на початок звітного періоду)	1534	0	0
Інвестиційні контракти;	1535	0	0
Призовий фонд	1540	0	0
Резерв на виплату джек-поту	1545	0	0

Усього за розділом II	1595	248004	191365
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	495000	403793
Векселі видані	1605	0	0
Поточна кредиторська заборгованість:	1610	96459	90513
за довгостроковими зобов'язаннями			
за товари, роботи, послуги	1615	245534	258331
за розрахунками з бюджетом	1620	26218	8271
за у тому числі з податку на прибуток	1621	0	0
за розрахунками зі страхування	1625	3678	52
за розрахунками з оплати праці	1630	8770	9425
за одержаними авансами	1635	20354	23473
за розрахунками з учасниками	1640	34616	34559
із внутрішніх розрахунків	1645	646983	718735
за страховою діяльністю	1650	0	0
Поточні забезпечення	1660	16262	31453
Доходи майбутніх періодів	1665	0	0
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670	0	0
Інші поточні зобов'язання	1690	3765	38630
Усього за розділом III	1695	1597639	1617235
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	0	0
V. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800	0	0
Баланс	1900	2580848	2776935

Примітки д/н
 Керівник д/н
 Головний бухгалтер д/н

		КОДИ
	Дата(рік, місяць, число)	2017 01 01
Підприємство	ПРИВАТНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО "КИЇВСЬКИЙ КАРТОННО-ПАПЕРОВИЙ КОМБІНАТ"	за ЄДРПОУ 5509659
	(найменування)	

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід) за 2016 рік

I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	4202167	3875983
Чисті зароблені страхові премії	2010	0	0
Премії підписані, валова сума	2011	0	0
Премії, передані у перестраховання	2012	0	0
Зміна резерву незароблених премій, валова сума	2013	0	0
Зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій	2014	0	0
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	-3110710	-2874445
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	2070	0	0
Валовий: прибуток	2090	1091457	1001538
Валовий: збиток	2095	0	0
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	2105	0	0
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	2110	0	0
Зміна інших страхових резервів, валова сума	2111	0	0
Зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах	2112	0	0
Інші операційні доходи	2120	43224	70192
Дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2121	0	0
Дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2122	0	0
Дохід від використання коштів, вивільнених від оподаткування	2123	0	0
Адміністративні витрати	2130	-197847	-147863
Витрати на збут	2150	-262514	-235774
Інші операційні витрати	2180	-209167	-193780
Витрат від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2181	0	0
Витрат від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2182	0	0
Фінансовий результат від операційної діяльності: прибуток	2190	465153	494313
Фінансовий результат від операційної діяльності: збиток	2195	0	0
Дохід від участі в капіталі	2200	0	0
Інші фінансові доходи	2220	11201	2600

Інші доходи	2240	7893	251
Дохід від благодійної допомоги	2241	0	0
Фінансові витрати	2250	-167354	-321274
Втрати від участі в капіталі	2255	-18810	-5988
Інші витрати	2270	-4959	-16211
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	2275	0	0
Фінансовий результат до оподаткування: прибуток	2290	293124	153691
Фінансовий результат до оподаткування: збиток	2295	0	0
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	-59994	-30249
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	0	0
Чистий фінансовий результат: прибуток	2350	233130	123442
Чистий фінансовий результат: збиток	2355	0	0

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	0	0
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	0	0
Накопичені курсові різниці	2410	0	0
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	0	0
Інший сукупний дохід	2445	0	0
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	0	0
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	0	0
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	0	0
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	233130	123442

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Матеріальні затрати	2500	2224144	2018161
Витрати на оплату праці	2505	239053	216791
Відрахування на соціальні заходи	2510	42549	66008
Амортизація	2515	131624	125374
Інші операційні витрати	2520	1166173	1055421
Разом	2550	3803543	3481755

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Середньорічна кількість простих акцій	2600	40000000	40000000
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	40000000	40000000
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	май.82	03.авг
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	май.82	03.авг
Дивіденди на одну просту акцію	2650	0	0

Примітки
Керівник
Головний бухгалтер

д/н
Баско В.О.
Колодій Н.А.

